УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСОВОГО

ЧЕРВЕНЬ
2015
№ 6 (268)

КУЛЬТ ХРИСТОВОГО СЕРЦЯ В НАШІЙ ЦЕРКВІ 18 стор.

ЧОМУ ЛЮДИ ХВОРІЮТЬ? 25 стор.

ЧУДО В НОВОЗБУДОВАНІЙ ЦЕРКВІ 43 стор.

20-21 червня 2015 року

Отці Василіяни запрошують на святкування празника

Пресвятого Серця Христового у Жовкві

Під час святкувань відбудеться Всеукраїнський з'їзд членів Товариства Апостольства Молитви.

ПРОГРАМА СВЯТКУВАНЬ:

Субота, 20 червня

7.30 – Свята Літургія. Духовна наука
12.00-15.00 – Реєстрація груп Товариства Апостольства Молитви (подвір'я перед входом до церкви)
16.00 – Практична конференція для членів Товариства Апостольства Молитви (Жовківський Дім Просвіти)
19.00 – Свята Літургія. Духовна наука. Молебень до Серця Христового
21.00 – Велика Вечірня з Литією
22.30 – Молитовна хода зі свічками до фігури Пресвятої Богородиці (зокрема співана вервиця).

Неділя, 21 червня

00.00 – Свята Літургія. Молебень до Серця Христового. Виставлення Найсвятіших Тайн. Віднова посвяти Пресвятому Серцю Христовому
01.30 – Перекуска
02.00 – Акафіст за померлих членів Товариства Апостольства Молитви. Заупокійний канон. Панахида
03.00 – Спільна адорація Найсвятіших Тайн
04.00 – Молебень до святого мученика Партенія
05.00 – Приватна адорація Найсвятіших Тайн
08.00 – Молебень до Пресвятої Богородиці. Суплікація. Освячення води
09.00 – Святкова Утреня
11.00 – Урочиста Свята Літургія (на Вічевій площі). Віднова посвяти Пресвятому Серцю Христовому.

Церква Пресвятого Серця Христового при монастирі Отців Василіян у Жовкві
(вул. Василіянська, 4, м. Жовква, зі Львова їхати маршрутним таксі №151)

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ, головний редактор

ЗАБУТА ЛЮБОВ

Слава Ісусу Христу! Найдорожчі читачі «Місіонаря!

У червні кожного року ми з вами урочисто вшановуємо два великі свята – Пресвятої Євхаристії та Найсвятішого Серця Ісусового. Боже Тіло і Його любляче Серце постійно нагадують про те, як сильно нас Господь полюбив: «Полюбив своїх, що були в світі, полюбив їх до кінця» (пор. Ів. 13:1).

У чому найбільше проявилася Божа любов до нас? Можливо, у тому, що Він дає нам хліб щоденний? Може, у тому, що ми, Богу дякувати, ще живі і здорові? Чи в тому, що Бог вислуховує наші молитви, у яких ми просимо часто непотрібних речей? Чи, може, в тому, що досягаємо успіхів у своїх заняттях? Все те, що Бог дає, ніколи не зрівняється з Ним самим. Спаситель полюбив нас до тієї міри, що залишився з нами назавжди у Пресвятій Євхаристії, щоб ми, приймаючи Його живого у святому Причасті, кожного разу бачили промені Божої любові, які безнастанно випливають з Його пробитого Серця, огрівають і запалюють наші серця. Божий Син прийшов у світ, і мало хто впізнав у Ньому Бога. Він залишився у Євхаристії, щоб відкривати нам свою любов, хоч знав, що Його діти не часто про Нього будуть пам'ятати, до Нього прибігати. Він знав, але все одно лишився…

Браття і сестри, найбільше ранимо любов тоді, коли чекаємо подарунків більше, аніж того, хто їх дарує, коли думаємо, що цю любов можна купити за формальну поведінку або заслужити без щирої жертви. «Оце втретє я готовий прийти до вас, і тягарем не буду, бо шукаю не вашого, а вас» (2 Кор. 12:14), – наголошує ап. Павло коринтянам, які пересадно журилися його приходом. Правдива любов горить навіть тоді, коли не отримує всього того, чого хоче, тому що вона живе не стільки, щоб брати, але щоб дарувати.

Єврейський теолог Гарольд С. Кушнер написав книжку під назвою «Кому потрібен Бог?» І мені здається, що світ, у якому ми живемо, а особливо той, кого Ісус називає «князем цього світу» (див. Ів. 12:31), увесь час намагається не так забрати у людей віру, як створити для них фальшивий образ Бога; не так перешкодити на дорозі до Бога, як вчинити їх сліпими і невдячними на Божу любов; не так заманити їх спокусою і солодкістю гріха, як переконати, що небо непотрібне, недосяжне, одним словом – щоб людина зосередилася тільки на собі й забула про Бога, щоб Він став для неї непотрібний. Нам стільки в житті всього треба, стільки всього бракує, що ми забуваємо про те, чого нам найбільше не вистачає – самого життя, Божого життя, яке Він дає нам через свою любов у Пресвятій Євхаристії.

Одного разу священик причащав людей у церкві. І серед них була жінка, яка також клячала поряд. Священик хотів і їй дати Причастя, але вона твердо заявила: «Ні, ні! Я ні!» Священик з болем серця та співчуттям поглянув на неї, стривожену. «Ісусе, відкрий нам очі, запали наше серце любов'ю до Тебе, – промовив він в душі. – Може, боїшся приступити до Ісуса, бо гріх мучить твою душу, – але чому ж не йдеш до сповіді? Якщо не в цьому справа, то чому не приймаєш свого Спасителя?»

Постановімо всі сьогодні: «Більше не буду залишати тебе, о Ісусе. Але з якнайбільшим жаром духа та чистотою серця Тебе прийматиму, і про Тебе пам'ятатиму! Вчини, щоб між Твоїм і моїм серцем не було прірви, але щоб моє серце злучилося з Твоїм навіки».

Ісусе, Любове моя, люблю Тебе!
Ісусе, Вогню мій, люблю Тебе!
Ісусе, Сило моя, люблю Тебе!
Ісусе, Світло моє, люблю Тебе!
Ісусе, Скарбе мій, люблю Тебе!
Ісусе, Євхаристіє моя, люблю Тебе!
Ісусе, Молитво моя, люблю Тебе!
Ісусе, Все моє, люблю Тебе!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ с. 7

СВЯТІ ВОЛОДИМИР І ОЛЬГА с. 8

КАЛЕНДАР ЩОДЕННИХ НАМІРЕНЬ НА ЧЕРВЕНЬ с. 9

СТОРІНКАМИ ЄВАНГЕЛІЯ: НЕДІЛІ ЧЕРВНЯ с. 10

ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ с. 12

ТОВАРИСТВО «АПОСТОЛЬСТВО МОЛИТВИ» с. 15

ЧЕРВЕНЬ – МІСЯЦЬ, КОЛИ МОЛИМОСЯ МОЛЕБНІ ДО НАЙСВЯТІШОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО с. 17

ОБІТНИЦІ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСА, ОБ'ЯВЛЕНІ СВЯТІЙ МАРІЇ МАРГАРЕТІ АЛЯКОК с. 21

КУЛЬТ СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО У ПОСЛАННЯХ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО с. 22

ЛЮДИНА МАЄ СЕРЦЕ НА ОБРАЗ І ПОДОБУ СЕРЦЯ ІСУСОВОГО с. 24

ЧОМУ ЛЮДИ ХВОРІЮТЬ? ПРОФІЛАКТИКА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ с. 25

ЯК СТАТИ НЕРВОВОЮ ЛЮДИНОЮ? с. 27

ОБИТЕЛЬ, В ЯКІЙ ПОСЕЛИЛАСЬ ВІЧНІСТЬ с. 28

ХТО ЛЮБИТЬ БОГА (10 ОЗНАК) с. 29

А ТИ МОЛИСЬ… с. 29

МОЛИТИСЬ І ВІРИТИ с. 30

ПРИТЧА: «ОТРУТА В ГОЛОВІ» с. 30

ЯК БОГ НАС СЛУХАЄ? с. 31

АКТОР ДЕНЗЕЛ ВАШИНГТОН ДО ВИПУСКНИКІВ: «ПОСТАВТЕ БОГА ПОНАД УСЕ» с. 32

ВАТИКАН, РИМСЬКА МЕРІЯ ТА ВЛАДА ІТАЛІЇ РОЗПОЧИНАЮТЬ ПРИГОТУВАННЯ ДО СВЯТОГО РОКУ с. 32

АРГЕНТИНА: КАТОЛИКИ ЖЕРТВУЮТЬ ПРИКРАСИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ МОНСТРАНЦІЇ с. 32

«ПОЛІТИКА ОДНІЄЇ ДИТИНИ» В КИТАЇ – ЗЛОЧИН ПРОТИ ЛЮДСТВА с. 33

с. 22

с. 28

с. 28

В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ КОЖНОЇ П'ЯТНИЦІ МОЛЯТЬСЯ ЗА ПРИПИНЕННЯ АБОРТІВ с. 33

У СВОЇ 105 РОКІВ НАЙСТАРШИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ СВЯЩЕНИК СВІТУ ПРОДОВЖУЄ СЛУЖИТИ НЕДІЛЬНІ ЛІТУРГІЇ с. 33

ДВАДЦЯТЬ ЧОТИРИ ДНІ В ЗОНІ АТО с. 34

З МОЛИТВОЮ ПОМІЖ ДВОХ БАТЬКІВЩИН… УКРАЇНИ І ЛИТВИ (І ЧАСТИНА) с. 35

МОНАШІ ОБЛЕЧИНИ У КРЕХОВІ с. 37

ВІДБУЛАСЯ ТРАВНЕВА ПРОЩА ВИПУСКНИКІВ ДО МОНАСТИРЯ В ПОГОНІ с. 38

ДОБРИЙ САМАРЯНИН с. 39

ЧУДО В НОВОЗБУДОВАНІЙ ЦЕРКВІ с. 43

ЧУДОДІЙНА СИЛА МОЛИТВИ с. 47

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС с. 48

КРОСВОРД «СЕРЦЕ ІСУСА – НАША ЛЮБОВЕ!» с. 50

с. 38

МІСІОНАР

Головний редактор:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Заступник Головного редактора
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Радакційна колегія:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
о. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Коректура:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
«Місіонар», вул. Б. Хмельницького, 36,
м. Львів, 79019
тел/факс: 255-38-15
e-mail: misionar@ukr.net
Наш сайт: www.misionar.info

Підписано до друку 28.05.2015 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5000 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2015

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

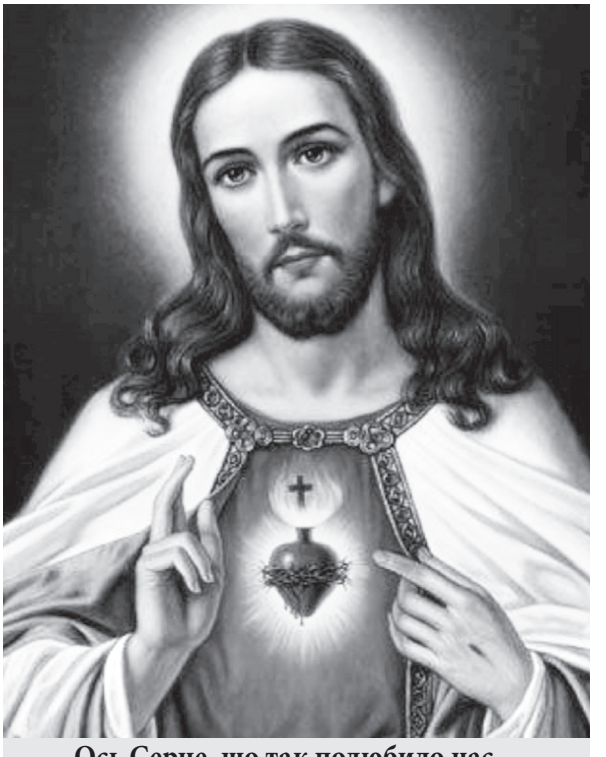

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на червень

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: **За емігрантів і біженців. Щоб вони були прийняті з повагою і знайшли розуміння.**

МІСІЙНИЙ: **За покликання – щоб зустріч з Христом вела молодих людей до священства або монашества.**

МІСЦЕВИЙ: **За зростання духовного й інтелектуального рівня українського села.**

ПОКРОВИТЕЛЬ: **св. Олена**

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на липень

(З благословення Святішого Отця)

Підготував о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Загальний: За політичну відповідальність – щоб її розуміли і практикували як вираз любові

Коли в раю «ангел світла» Люцифер впав, потягнувши за собою наших прародичів – Адама та Єву, послух Богові, практикування цінностей, служіння іншим здеформувалися. Кажуть, що гроші й влада змінюють людину, а насправді, вони не змінюють її, а тільки виявляють, ким вона є насправді. Егоїзм, вкорінений у кожній людині від народження, переданий з первородним гріхом, штовхає, навіть добру людину на нікчемні вчинки. Коли особа, будучи віруючою, приходить до влади з метою служити першочергово громадянам, тоді Господь буде вести такого політика, як Соломона, не допустить, щоб він чи вона піддалися спокусам марнославства, грошолюбства й кар'єризму. Тоді моральний закон, який вписав Бог у серце кожної людини, контролюватиме всі нахили до зла, які залишилися після первородного гріха. В Європі в політику йдуть, заради соціального статусу, в нас залишилася радянська, безбожна модель керування, що виключає таке поняття, як служіння ближнім. Тільки час, віра в Бога, молитва, й патріотична свідомість народу України можуть змінити країну й кожну особу, яка займає державний пост. ■

Місійний: За бідних в Латинській Америці – за дух братерства в суспільстві

Багато ще країн у світі є дуже соціально контрастними, й серед них Латинська Америка. Коли голодні діти з міських нетрів дивляться на будинки за високими огорожами, де чути веселий, ситий сміх, і сумно, безнадійно опускають голови, кусаючи палець, йдуть на міський ринок, де продають швидку їжу й там чекають, коли гарячий млинець, спечений на оливі, випаде із чиїхось незграбних рук, а потім, біжачи додому, по кусочку діляться з молодшим братиком чи сестричкою, це промовисто показує байдужість суспільства й людини зокрема. Ситий голодного не розуміє… На жаль, мало є заможних людей, які можуть зрозуміти становище бідного. Для них це радше є нормою, що є бідні й багаті. Їхня хата скраю, або, як у природі – виживає сильніший. Наша держава також не виняток. Коли безхатченко сів просити милостиню біля брендової столичної крамниці, продавчиня викликала міліцію, мовляв, через нього не заходять туристи… Хоча могла, не збіднiючи, дати гривню, другу й він пішов би далі. Христос у багатьох притчах і вчинках показував, яке має бути суспільство, щоб від нього не відвернувся Бог і щоб воно себе не погубило. Щоб не вирости самотнім вовком, потрібно з дитинства вчитися зауважувати потребу іншої людини, таким чином забезпечити й собі увагу на випадок життєвих негараздів. ■

Місцевий: За те, щоб ми думали про Україну, не тільки як землю наших дідів, але землю наших дітей

Славна й драматична історія нашої держави дає нам зрозуміти, що потрібно вже дбати про майбутнє наших дітей, виносячи уроки минулого. Рік тому ми були за крок від диктатури й тиранії, які готували собі ґрунт протягом кількох років. Не було б свідомого Майдану, не стало б і держави, української ідентичності, а найголовніше – свободи. Це було б повторення Хмельниччини, коли гетьман і президент дбає не за народ, а за привілеї для себе, своєї шляхти чи сім'ї і кидає державу у «рускій мір» на віки... Про це ще писав Шевченко, звертаючись до Хмельницького: «…Ой Богдане! Нерозумний сину! Подивись тепер на матір, на свою Вкраїну.

Що, колишучи, співала про свою недолю, що, співаючи, ридала, виглядала волю. Ой Богдане, Богданочку, якби була знала, у колисці б задушила, під серцем приспала…» Боже благословення над Україною заохочує нас бути свідомими громадянами, особливо при голосуванні на виборах, а в кращому випадку переконує, що право голосу мало б мати тільки молоде покоління, яке не віддасть голос за гречку...

Покровителі на липень:

святі Володимир і Ольга

Свята Ольга (Вольга, сканд. Гельґа, Алогія; хресне ім'я Олена; *889 – †24 липня 969) – дружина князя Ігоря I, київська княгиня. 913 року вийшла заміж за Ігоря у віці 24-ох років. Помстилась за загибель чоловіка жорстокою розправою у 945-946 роках над деревлянами, які його вбили. Правила Руссю в роки неповноліття свого сина Святослава (до 954). Упорядкувала збирання данини, організувала опорні пункти київської влади (погости). 957 року відвідала Константинополь, де уклала угоду з імператором Константином VII Багрянородним. Там же в ніч з 17 на 18 жовтня 957 року прийняла християнство.

Володимир Святославич, (відомий також як Володимир Великий, Володимир Святий; *бл. 956 – †15 липня 1015) – руський державний і політичний діяч з варязької династії Рюриковичів, князь новгородський (25 липня 969 – 977, 980 – 988), Великий князь Київський (980 – 1015). Наймолодший та незаконнонароджений син Святослава Хороброго, великого князя Київського, та ключниці княгині Ольги Малуші. 988 року охрестив Русь, першим з руських князів розпочав карбувати власну монету. Канонізований Католицькою і Православною церквами як Святий рівноапостольний князь Володимир.

З'їзд «Апостольства молитви»

Дорогі в Христі Брати і Сестри!
Любі Почитателі Пресвятого Серця Христового!

Запрошуємо Вас на Всеукраїнський З'їзд Апостольства Молитви, який відбуватиметься під час святкування храмового празника Христа Чоловіколюбця, 20-21 червня 2015 року Божого в м. Жовкві.

Розпочнеться З'їзд в суботу, 20 червня, о 16:00 в ЖОВКІВСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ «ПРОСВІТА». Початок реєстрації всіх учасників о 12:00 біля храму Пресвятого Серця Христового.

Ми будемо чекати на Вас та на всіх Почитателів Пресвятого Серця Христового, як видимого знаку Божої Любові, щоб спільна молитва за мир в Україні об'єднала всіх нас в Божій любові та стала джерелом сили і натхнення в щоденному християнському житті.

За докладнішою інформацією звертайтеся по телефону: 096-867-47-87

З повагою і благословенням ієромонах Терентій Володимир Довганюк, ЧСВВ,
ГОЛОВНИЙ ПРОВІДНИК РЕЛІГІЙНОГО ТОВАРИСТВА
«АПОСТОЛЬСТВО МОЛИТВИ» В УКРАЇНІ

КАЛЕНДАР ЩОДЕННИХ НАМІРЕНЬ НА ЧЕРВЕНЬ*

(Молімося в поданих тут наміреннях)

ЧИСЛО	ДЕНЬ	ПОКРОВИТЕЛЬ ДНЯ	НАМІРЕННЯ НА ДЕНЬ
1	пн	⊕ **ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ**	за життя в родинах на зразок Святої Тройці
2	вт	Муч. Талалея	за спокій сумління і подолання спокус
3	ср	† Рівноапп. Костянтина і Олени	за свідоме прийняття Тайни Хрищення
4	чт	Муч. Василіска	за мир між ворогами
5	пт	Свят. Михаїла, єп.; преп. Єфросинії Полоц. **† 3-тє** віднайд**. голови св.** Йоана Хрестит**.**	за чесні ЗМІ
6	сб	Віддання Зіслання. Препп. Симеона Дивногорця, Микити Переяслав.	за добрий врожай наших земель
7	нд	**1-а Нд. Всіх святих**	за людей з особливими потребами
8	пн	Початок Посту (Петрівки). Ап. Карпа	за терпеливість у важких обставинах
9	вт	Свщмч. Терапонта, єп. Сардійського	за подолання злих нахилів глав держав
10	ср	Свят. Микити, єп. Халкедонського	за тих, хто шукає роботу
11	чт	⊕ **Пресвятої Євхаристії**	щоб люди гідно приступали до святого Причастя
12	пт	Преп. Ісаакія Далматського	за повернення Європи до джерел моралі
13	сб	Ап. Єрмія; муч. Єрмея	за покинутих і знедолених
14	нд	**2-а Нд. Муч. Юстина, філософа**	за покликання до священичого і чернечого стану
15	пн	Св. Никифора, патр. Царгородського	за мир між державами
16	вт	Муч. Лукиліяна і тих, що з ним	за людей, які втратили житло
17	ср	Св. Митрофана, патр. Царгородського	за поширення Католицької Церкви на Сході України
18	чт	Свщмч. Доротея, єп. Тирського	за полонених в зоні АТО
19	пт	**† Христа Чоловіколюбця**	за навернення Росії
20	сб	**†** Співстр**.** Пресв**. Богородиці** Свщмч. Теодота, єп. Анкірського	за християнську свідомість при відвідуванні богослужінь
21	нд	**3-я Нд. Перенес. мощей вмуч. Теодора Тирона**	за помірковане використання земних дарів
22	пн	Св. Кирила, аєп. Олександрійського	за переслідуваних християн
23	вт	Свщмч. Тимотея, єп. Пруського	за належне приготування до прийняття Св. Тайн
24	ср	**†** Апп**.** Вартоломея **і** Варнави	за родини, які втратили годувальників
25	чт	Препп. Онуфрія Великого і Петра Атонського	за дівчат, які не можуть вийти заміж
26	пт	Муч. Акилини; св. Трифілія, єп. Левкусії	за пошану до батьків
27	сб	Свщмч. Миколая Чарнецького і 24-х укр. мучч.; муч. Омеляна Ковча; прор. Єлисея; св. Методія Царгород.	за чернечі спільноти, за успішну реалізацію монашого покликання
28	нд	**4-а Нд. Всіх святих Українського народу**	за зростання святості в українському народі
29	пн	Свят. Тихона, єп. Аматунського	за пошану до природи
30	вт	Мучч. Мануїла, Савела та Ізмаїла	за викорінення лицемірства у любові до Бога

* Для кращого впорядкування свого щоденного молитовного життя подаємо для читачів «Місіонаря», особливо для членів Апостольства молитви, цей календар щоденних молитовних намірень. Таким чином, молячись у звичних місячних наміреннях, варто додавати і ***наміреннянасьогоднішній день*** у відповідному місці Молитви Щоденного пожертвування (див. стор. 6).

СТОРІНКАМИ ЄВАНГЕЛІЯ: Неділі червня

Неділя Всіх святих

«Ми не самі, з нами Бог» (Мт.10:32-33;37-38;19:27-30)

бр. Антоній Канюк, ЧСВВ

Що від нас хоче Христос? Він хоче розірвати наші стосунки з рідними, друзями? Ні, Христос хоче щоб ми усвідомили, що ми не можемо належати цьому світу. Ми маємо поставити Бога на перше місце в житті. Бо усе наше життя належить Богові і воно мало б бути постійним пошуком Його волі. Живитися світлом і силою Святого Духа – це наше завдання. В реальності життя ми зустрічаємося із викликами, які ставлять на випробування наші християнські цінності. Ісус нас кличе до повної реалізації та незалежності від рабства гріха, він кличе тебе до відкритості і самозречення. *«Хто не бере свого хреста й не йде слідом за мною, той недостойний мене»* (Мт.10:38).

Можемо бути певні, що Бог своєю присутністю супроводжує щирі пошуки, до яких вдаються ті, хто шукає підтримки і сенсу свого життя. Бог не ховається від тих, які щирим серцем Його шукають, навіть якщо вони чинять це наосліп. Жити треба сприймаючи кожен виклик із свідомістю, що це можливість зробити кращим цей світ.

Потрібно боротися за життя! Сучасне суспільство вважає людину споживчим товаром, який можна використати, а потім викинути. Майже не зауважуючи цього, ми стаємо нездатними співчувати, ми не чуємо крику болю інших, ба навіть не відчуваємо потреби допомогти їм.

Суть життя – у самопожертві. Для того щоб створити основу любові треба створити основу жертви. Потрібно відкрити своє серце, побачити потреби іншого, потрібно не боятися любити! Для такого кроку потребуємо відваги, буде боляче, але саме тут і криється суть цієї жертви. Справжня святість саме і є даром самого себе іншому. Це не є легким завданням, але у цьому ми не самі, з нами Бог.

Неділя Пресвятої Євхаристії

«Я – хліб життя » (Ів. 6:48-54)

бр. Матей Кравчишин, ЧСВВ

Життя складається з двох вимірів. Світу духовного, де основне місце займає Бог, а ще серце, душа, чесноти, мораль. І світу матеріального, де все купують і продають, ламають і створюють, де розважаються і насичуються.

Ісус Христос каже: *«Я – хліб життя»* (Ів. 6:48). А далі: *«Коли хтось цей хліб їстиме, житиме повіки. І хліб, що його я дам, це – тіло моє за життя світу»* (Ів. 6:51). Багато людей сприймають його слова однозначно. Думають про хліб, який є елементом харчування, необхідним для життя. Вони настільки перейняті своїм повсякденним рутинним буттям, перебувають у «намацальному» світі, що зовсім не здатні зрозуміти Бога. Дивуються: *«Як отой може нам своє тіло дати їсти?»* (Ів. 6:52) А тут йдеться про Пресвяту Євхаристію. Це унікальна можливість прийняти у своє серце живого Бога. А як багато людей сьогодні нехтують цією можливістю?

Богу під силу здійснити навіть нездійсненні речі. Підняти хворого на ноги, воскресити померлого, відпустити гріхи. Але є одна річ, якої Господь не може зробити – перестати любити нас. Навіть після своєї смерті, Він залишив себе, своє тіло і кров, свою присутність під видами хліба і вина для людини. Господь навчив нас, що любити можна по-різному, але дуже важко зробити це по-справжньому.

Бог залишається, бо прагне бути поряд, коли людина страждає, хоче потішити, коли сумує, нудьгує і плаче. Подає руку, прощає, коли людина падає і чинить гріх. За це все Господь не вимагає від нас грошей, техніки, автомобілів. Достатньо всього лишень одного міліметру простору на території нашого серця, щоб оселитися там, любити, допомагати, а згодом подарувати людині життя вічне.

Неділя Пресвятого Серця Христового

«Любляче Серце Бога» (Мт. 6:22-33)

бр. Йосафат Ковалюк, ЧСВВ

«Світло тіла – око. Як, отже, твоє око здорове, все тіло твоє буде світле» (Мт. 6:22). Все, з чим людина зустрічається в житті, проходить через око. Очі спостерігають, плачуть, випромінюють радість, хитрують. Основним гаслом сучасного світу є заклик жити у задоволенні. А основними засобами, завдяки яким досягають мети, є яскравість і різнобарвність, що захоплюють погляд. Люди здатні обрати те, що має насичений смак і розкіш. І якщо особа дає шанс своїм очам приймати все, що пропонує світ, вона наражає себе на небезпеку – втратити світло і жити в темряві. Далі Христос розповідає про служіння рук. Каже: «Не можете Богові служити і мамоні» (Мт. 6:24). Служити Богові означає, що руки повинні щедро роздавати і безкорисливо ділити. Служити мамоні – це бажання постійного відчуття повноти, тісно заповнених грішми кишень і вбраних у дорогоцінні діаманти пальців.

Христос переконує нас, що найважливішим органом людського тіла є серце. Воно дає життя і вміє безмежно любити. Серце реагує на любов, а його биття підказує людині, що час минає з неймовірною швидкістю і треба спішити робити добро. І якщо очі дають зелене світло злу, руки прагнуть тільки отримувати, а тіло мріє про вічну молодість, тоді серце кам'яніє, а люди стають жорстокими. Христос хоче, щоб ми шукали Царства Божого і його справедливості, щоб не журилися дочасними речами, а діяли згідно з нашим сумлінням і любили Бога та інших з усіх сил, усім людським серцем. Найкращим прикладом великого і люблячого серця є Серце Бога. Серце, яке так сильно полюбило, може навчити по-справжньому любити безкорисливо і щиро, в абсолютній довірі і терпеливості. Бог закликає нас повірити Йому, а про все інше Він подбає. ■

Неділя Всіх святих Українського народу

«Ви – сіль землі» (Мт. 5:1-16)

бр. Давид Козин, ЧСВВ

Сучасний світ нівелює моральність, він всіляко хоче підмінити її протилежністю. Але не зважаючи на те, що моральним бути тепер не в моді, як в давнину так і сьогодні є люди, які ламають ці сучасні віяння. Цими людьми є святі, які як колись, так і тепер живуть не просто згідно з моральними правилами, але з моральним Божим законом, викладеним у Нагірній проповіді. Святі не стали святими власною силою, але дією Божої ласки. Всі ми покликані до святості, тому, щоб втілити цю заповідь, нам потрібно народитися з висоти, тобто наповнитись Духом Святим. Господні блаженства – це виклик, кинутий гріхові, це Божа рука, протягнута грішникам, щоби прокляті стали блаженними, поневоленні – вільними, нещасні – щасливими. Кожна людина, прямуючи своїм життєвим шляхом, прагне щастя. Це блаженне, щасливе життя нам гарантує Бог, вимагаючи від нас зовсім не багато: відмовитись від гріха, натомість Він нам гарантує велику нагороду на небі.

«Ви – сіль землі». В давнину сіль використовували як засіб для захисту від псування продуктів. Ми, віруючі, є сіллю землі і повинні бути цим засобом проти морального зіпсуття. Це означає, що де б ми не були, маємо сміливо відстоювати те, що святе і правильне. «Нехай світить перед людьми ваше світло». Світло є символом істини. Кожний з нас покликаний нести істину, словами і вчинками, туди, де панує темний світ, його освітлювати, розсіювати темряву, що його огортає, відображати світло, яке випромінює Христос. ■

ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ

(Продовження. Поч. у №5/2015)

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Багато-хто гадає, ніби людина, коли переступить монастирський поріг, одразу повинна стати досконалою і святою. Чогось подібного очікують від вступників миряни, але й самі вступники від себе! І коли зустрічаються з іншою дійсністю, дивуються, сердяться і часто розчаровуються. Їм здається, якщо не можуть виконувати усіх правил і приписів життя в монастирі від перших днів перебування в ньому, то вони не здатні до монашого життя. Насправді ж, монаше життя і служба непрості й вимагають тривалого навчання і вправи. Введення кандидата у чернечий стан триває не один рік, а так звана формація – чи не ціле життя!

Другого дня перебування в монастирі кандидата розбудить дзвінок. До нього треба звикати від початку, тому життя в монастирі повністю впорядковане і підлягає правилам. Щоб вірно їх виконувати, необхідно навчитися слухати, а дзвінок – це основний засіб, який нагадує в монастирі про головні пункти денного розпорядку. Тому кандидата привчатимуть, що на голос дзвінка він повинен все покинути і перейти до тієї точки розпорядку, яка передбачена саме в цей час. Дзвінком сповіщають початок молитви, зборів, трапези... Зазвичай, він лунає яких п'ять хвилин раніше, щоб усі могли швидко закінчити працю, якою тепер зайняті, і поспішати до того, що передбачено розпорядком. Часто люди скаржаться, що не мають часу, або, наприклад, запізнюються на Службу Божу. І що не робили б, ніяк не можуть прийти вчасно. А це тому, що потрібно навчитися покинути одне заняття, щоб приступити до іншого: в монастирі ченці, коли почують дзвінок, швидко закінчать працю, впорядкують робоче місце і йдуть виконувати те, що вказують правила.

Після вставання раннім ранком – у Крехівському монастирі о шостій, а бувають монастирі, в яких встають раніше – ченці мають

час для того, щоб себе впорядкувати. Наступний дзвінок кличе їх до молитви. Вже о 6:30 всі збираються в церкві. Перше враження від молитви в монастирі – вона інакша. Спочатку один чернець читає короткі подячні молитви, а потім всі, промовивши «Царю небесний», надовго замовкають. Для тих, які вперше опинилися в такій ситуації, вона видається дивною. Насправді ж, у різних чернечих спільнотах по-різному, але у Василіянському чині ченці зобов'язані не менше як півгодини щодня присвятити молитві розва́ження. Це так звана «умова молитва», тобто під час молитви розважання людина не говорить багато до Бога, а більше намагається його слухати.

Щоб правильно молитися, потрібно насамперед підготуватися. Для цього ченці обирають невеликі тексти Святого Письма, творів святих Отців чи Вчителів Церкви, з життя святих, катехизму тощо. А тоді просять про ласку Святого Духа, пригадують, що Господь Бог їх слухає і знає кожну їхню думку, а тоді, наслуховуючи голос сумління, роздумують про прочитані тексти: що саме Бог хоче нам сказати і чого навчити цими словами. Наприкінці такої молитви завжди робиться висновок для духовного життя, який може стосуватися або поглядів, або майбутньої поведінки. Звичайно, розважання ченці відбувають зранку, щоб утвердитися в добрій думці і душевному мирі, але молитися таким чином можна і в інший час, а корисно навіть якомога частіше.

У молитві розважання людина безпосередньо ближче знайомиться з Богом, Ісусом Христом, починає краще розуміти його наміри і волю, здобуває силу для того, щоб виконувати Божі заповіді та настанови. Така молитва ніколи не може перетворитися на «рутину», коли то до слів молитви звикаємо так, що вже промовляємо їх бездумно, автоматично, зосереджуючи увагу на чомусь цілком іншому. Бо у розважанні Богові якраз виявляємо свої проблеми, турботи, питання, шукаємо на них відповідь через виявлення волі Божої у Святому Письмі та традиції Церкви. Такий спосіб молитви є головним для монахів. І тому багато часу приділяється для того, щоб призвичаїти вступників до цього. Тим часом, кандидати повинні поволі покидати молитви, часто традиційні для мирян. Монастирський устав приписує, що з часом припиняються будь-які духовні обов'язки, які були прийняті перед вступом до монастиря – чи обов'язки приватної молитви; чи обов'язки як члена різних організацій – Апостольства молитви, Марійської дружини тощо; приречення посту... У монастирі чернець починає повністю підлягати правилам і посвяченню тільки монашого стану.

Після молитви розважання починається утреня. Це спільна усна молитва, її ще називають хоровою, тому що зазвичай її моляться співано і разом – хором. Утреня належить до так званого «денного кола молитов» і є офіційною молитвою Церкви. Кожний чернець отримує «Молитвослов», який ще називають «Часословом», оскільки для кожної молитви тут призначений певний час. За старовинною традицією спочатку було сім так званих часів, коли ченці збиралися на молитву, за числом днів тижня. Пізніше виник «восьмий час» на ознаменування Воскресіння Христового. До денного кола молитов належать вечірня, повечір'я, північна, утреня і чотири часи, названі за старовинною традицією рахування годин, в які їх служили: перший, третій, шостий та дев'ятий. У хоровій молитві ми Бога нічого не просимо для себе. Головна її мета – прослава Бога. І це другий вид молитви, яким постійно моляться в монастирях. Її можна назвати правдиво монашою молитвою Звичайно, вечірню чи утреню моляться і в інших, не монастирських храмах, але насправді її моляться так, як вона була укладена в монастирях.

Після утрені і першого часу розпочинається Божественна Літургія. В монастирях Службу Божу відправляють щодня, і навіть не одну – дві, або й три, оскільки звичайно в будь-якому монастирі проживає кілька священиків. Обов'язок кожного монаха – щодня брати

участь у Літургії та приймати Святе Причастя. Тому для кандидата один з перших важливих обов'язків – добре відбути святу Сповідь і навчитися сповідатися часто. Монастирські правила приписують приступати до святої тайни Покаяння принаймні один раз у два тижні. На початку це може бути навіть і щотижнева Сповідь. Якщо ж хтось запитає: для чого так часто сповідатися і як можна так тяжко згрішити за один тиждень? – то треба йому знати, що в монастирі вчать сповідатися не тільки з тяжких гріхів, але й перепрошувати Бога за легкі провини, порушення чи недомагання. Також варто зазначити, що часта свята Сповідь має також характер духовного проводу, тобто ченці не тільки сповідаються із гріхів, але разом із сповідником шукають причини духовних занепадів чи недомагань та шляхи подолання цих проблем. Мешканці монастиря мають унікальну можливість – священики перебувають із ними під одним дахом і майже весь час готові до духовної послуги.

Якщо людина часто сповідається і стережеться, щоб не вчинити важкий гріх, то має обов'язок часто приймати Святе Причастя. Тепер в монастирях ченці і черниці, щодня відвідуючи Службу Божу, також щоденно причащаються. Сам Христос заохочував до цього, наголошуючи: «*Хто тіло моє їсть і кров мою п'є, той живе життям вічним, і я воскрешу його останнього дня. Бо тіло моє – їжа правдива, і кров моя – правдивий напій. Хто споживає тіло моє і кров мою п'є, той у мені перебуває, а я – в ньому. Як мене Отець живий послав, і я Отцем живу, так і той, хто споживає мене, житиме мною*» (Ів. 6:54-57). Божественна Літургія є вершиною денного кола богослужінь, тому що саме під час неї відбувається безкровна жертва Ісуса Христа, і саме в цей час ми з'єднуємося із Христом так, що приймаємо Пресвяту Євхаристію. Вона є знаком Божої любові до нас і нашої віри в Бога. Пресвята Тайна Євхаристії є центром життя святої Церкви, а тому й чернечого життя. Кандидат повинен звикати до частого, щоденного святого Причастя вже від перших днів перебування в монастирі.

Дуже важливою духовною вправою, з якою від перших днів зустрічається той, хто бажає ступити на шлях чернечого освячення, є іспит сумління. Монахи звичайно щодня відбувають його двічі. Спочатку не зовсім зрозуміло, яка між ними різниця, і тому в декого з'являється підозра, що той іспит сумління, який буває ополудні, – за першу половину дня, а вечірній – за другу. Та з часом кандидат навчиться їх розрізняти. Насамперед запам'ятає, що іспит сумління – це не просто механічний обрахунок провин і гріхів, а передовсім молитва. Людина, цілком довірившись Богові в його милосерді, спускається духом у глибини свого сумління: розпочавши молитву, тривало перебуває у мовчанні, щоб розрізнити, що саме сумління промовляє до неї. А тоді просить прощення за провини й образи, які протягом дня завдав Богові своїми ділами, намірами і занедбаннями. Саме під час щоденного вечірнього іспиту сумління відкривається серце для розуміння власної душі, приходить розуміння, як і з чого сповідатися, перед людиною постає її життя без прикрас і самообману.

Опівдні відбувається також іспит сумління, але його називають частинним. А це тому, що під час цієї молитви ченці намагаються знайти відповідь, що саме в цей час найбільше заважає їм у духовному розвитку. Пригадуючи свої недомагання, з допомогою сумління шукають їх причини, відверто признаючись Богові, каючись та віднаходячи також шляхи їх подолання. Саме частинний іспит сумління стає основою пізніших духовних розмов, порад чи молитви розважання, які допомагають краще зрозуміти Божу волю щодо нас і її свідомо прийняти. Такі духовні вправи і молитви цілковито змінюють уклад життя людини, вона більше зосереджується на стані свого серця й особистих стосунках з Господом Ісусом Христом, який сказав: «*Я виноградина, ви – гілки. Хто перебуває в мені, а я в ньому, – той плід приносить щедро. Без мене ж ви нічого чинити не можете*» (Ів. 15:5). ■

ТОВАРИСТВО «АПОСТОЛЬСТВО МОЛИТВИ»

Товариство Апостольства молитви виникло у 1844 році в південній Франції в єзуїтській колегії міста Вальца. Отці Франциск Жотрель і Генріх Рамієр опрацювали організаційні моменти. Метою було пожвавлення апостольського духу молитви студентської молоді. Найновіший статут Апостольства молитви затвердив Папа Павло VI 27-го березня 1968 року.

Апостольство молитви в Україні і світі

Апостольство молитви є загальноцерковним об'єднанням і розвиває свою діяльність, спираючись на парафії, єпархії, а також чернечі згромадження. Має організаційні структури і статут. Його ініціаторами у світі є Отці Єзуїти, а в Україні – Отці Василіяни. Апостольство молитви існує в понад 100 країнах світу. Воно ґрунтується на євхаристійно-євангельській формі побожності. Апостольство молитви підтвердили наступні Папи, воно має підтримку місцевих єпископів та парафіяльних священиків. Пошана, яка віддається Божому Серцю у молитві і праці членів цього об'єднання, стає все більш життєдайною і доступною для сучасної людини.

В Україні Апостольство молитви виникло у 80-тих роках XIX століття. Перший гурток створено при храмі св. Онуфрія у Львові. Тепер Апостольство молитви діє на теренах всієї Західної України і там, де є василіянські осідки. Також воно діє через індивідуальне апостольство необ'єднаних вірних.

Структура Апостольства молитви

Апостольство молитви є апостольською справою Церкви, яка безпосередньо підлягає Святішому Отцю. Його очолює Генеральний Директор, що має резиденцію в Римі. Національний Секретар перебуває в тій країні, де існує Апостольство молитви. Він відповідає за Апостольство, ведення Секретаріату, а також видання часопису «Місіонар». Прийняття до спільноти здійснює відповідальний за неї в парафії священик в порозумінні з Національним Секретаріатом Апостольства. Той, хто вступає до Апостольства молитви, складає обітницю і отримує диплом. Жодні статутні практики членів Апостольства молитви не зобов'язують під гріхом. ■

МЕТА І ЗАСОБИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

- Розбудження духовного і апостольського життя;
- Поглиблення культу Найсвятішого Серця Ісуса і пожвавлення євхаристійної побожності;
- Складання духовної жертви в намірах спільноти Церкви і світу;
- Посвята членів сім'ї Божому Серцю;
- Регулярне відзначення першої п'ятниці місяця;
- Часте винагороджуюче Святе Причастя, Свята година, молитва;
- Літургійне відзначення свят Пресвятого Серця Ісуса, Непорочного Серця Марії, а також Христа Царя;
- Духовність цього об'єднання є євангельсько-місійна, а також практична;
- Апостольство молитви становить площину для співпраці між священиками і мирянами, організовує молитовні, біблійні, апостольські та екуменічні нічні зустрічі.

У Кристинополі (сучасний Червоноград) Апостольство молитви діяло при монастирі Отців Василіян до 1946 року, а після легалізації УКГЦ його діяльність була відновлена 4 грудня 1990 року. Засновником і першим провідником став о. Єронім Кокоцький, ЧСВВ, який взявся за цю роботу з великим ентузіазмом. Першого дня після відновлення до лав Апостольства молитви вступили 59 жінок, які ще з підпілля очікували цієї миті. За короткий час були створені гуртки як у Кристинополі, так і в навколишніх селах і містах.

Тепер в Сокалі діє 5 гуртків, тобто є 75 членів.

Члени Апостольства молитви – це новітні апостоли Христової любові. Вони покликані і вибрані Богом. Основною їх метою є молитвою і жертвою допомагати Ісусові спасти людські душі і прямувати до освячення. Члени Апостольства молитви щомісячно проводять свої збори, на яких вирішують духовні питання і проблеми. Збори проводять строго за визначеним Статутом, моляться, читають часопис «Місіонар». Священик дає відповідну науку, заохочує до праці, молитви за добро своєї душі та душ інших людей. Обговорюються справи, що стосуються Апостольства молитви та духовного зросту його членів. Члени Апостольства молитви запровадили у Храмі святих апостолів Петра і Павла (м. Сокаль) набожество перших п'ятниць – Велику Обітницю. Незважаючи на спротив, почитателів Серця Ісусового є багато. Це завдяки членам Апостольства молитви, які заохочували інших до почитання Серця Ісусового, до прийняття Святого Причастя кожної першої п'ятниці впродовж дев'яти місяців. І все більше людей виявляють бажання до практики цього набожества. Ось як Ісус сказав с. Маргариті в третьому об'явленні, що відбулось в 1675 році: «Ось те Серце, що так сильно полюбило людей. Воно не пошкодувало нічого. Воно вичерпало та знищило Себе, щоб довести, як сильно любить їх! Однак, як відплату від більшості не отримую нічого, крім невдячності, зневаги, байдужості та погорди, які Мені в цій Тайні любові виявляють. Ще болючіше ранить Мене те, що змушений зносити образи від тих, які Мені посвятилися. Проте вимагаю від тебе, щоб п'ятниця після восьмиденного Торжества Мого Тіла була присвячена почитанню Мого Серця. Вірні зобов'язані в цей день приступати до Святої Трапези. Кривди, які завдають Моєму Серцю в Найсвятіших Тайнах, коли я привселюдно виставлений до почитання, необхідно надолужувати через винагородження! А Я обіцяю, що всіх, хто віддаватиме шану Моєму Серцю, та тих, хто до цього будуть заохочувати, обдарую відповідно до щедрот самого Божого Серця багатьма небесними ласками».

Найбільше добро, яке людина може осягнути в житті, – це спасіння душ, яке запевнив Ісус Христос, даючи с. Маргариті у 1689 році Велику Обітницю. І ми, члени Апостольства молитви, повинні нести людям знання про неї. Набожество Любові Серця Ісуса Господь залишив Собі на останні часи, коли світ буде в найбільшому упадку, щоб останній жар любові людського серця розігріти. Ми маємо доносити до людей віру в Божу любов, яка проявилася в розп'ятті Ісуса Христа за спасіння світу. Апостол Павло дякував за ту безмежну любов: *«Ось чому я згинаю свої коліна перед Отцем, […] щоб пізнати Христову любов, що перевищує всяке уявлення»* (Еф. 3:14,19). Це перше і основне завдання Апостольства молитви – розбуджувати в людських серцях любов до Христового Серця.

Члени Апостольства молитви приймають також активну участь у громадському житті, допомагають, чим можуть, людям у потребах, відвідують відпустові місця, проводять коляду. З нашою участю такі заходи, як мітинги, пікети, розпочинаються з молитви. Ми привчаємо людей до молитви, до любові. Перечислити всіх добрих справ неможливо, їх буде багато. Проте найбільша з них – те, що ми є Апостольство молитви, що ми молимось і жертвуємо все на честь і славу Божу. Чекаємо на вас у нашому товаристві. ■

Ганна МОРДА

ЧЕРВЕНЬ – МІСЯЦЬ, КОЛИ МОЛИМОСЯ МОЛЕБНІ ДО НАЙСВЯТІШОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО

«Християнська побожність – каже наш Слуга Божий митрополит Андрій Шептицький, ЧСВВ, –працювала від віків над тим, щоб Христові-Спасителеві, як Богові і як чоловікові, віддати якнайповнішу честь. Церква установляла празник по празнику, щоб відповісти тій побожності християн та щоб вести їх до якнайбільшої любови Христа. Природно, що й любов Христа-Чоловіка супроти людей мусіла ставатись щораз виразнішим предметом християнського культу. Вдумуючись у любов Христа, християнські душі, Церква, під проводом Св. Духа, що в ній живе й веде людські душі до пізнання і любови Бога, щораз більше усвідомлювала собі, що любов є причиною всього того, що Христос зробив для людей. Любов є товчком цілого його поступування. А що абстрактні, відірвані предмети, коли представлені образом, що підпадає під змисли, стаються для людей доступнішими, конкретнішими, реальнішими, а через те й ліпше зрозумілими, то почитання людської любови до Христа, а з нею і цілого внутрішнього, духового життя Христа прибрало у вселенській Церкві вид почитання Христового Серця як символу любови».

(З декретів Львівського Архиєпарх. Собору, 1940 р.).

«ЛЮБОВ'Ю ВІДВІЧНОЮ ПОЛЮБИВ Я ТЕБЕ» (Єр. 31:3)

Культ Христової Любові у формі почитання Христового Серця зродився і розвинувся у лоні Західної Церкви в кількох останніх сторіччях. Цей культ дав спонуку до різних набожностей і практик та до установи празника в честь Христового Серця. Знайшов він добрий ґрунт і в нашій Українській Католицькій Церкві.

КУЛЬТ ХРИСТОВОГО СЕРЦЯ НА ЗАХОДІ

Від 13-го століття під впливом великих містиків, як св. Вернард, св. Бонавентура, св. Гертруда й інші, починає розвиватися у латинському обряді осібне почитання Христових Ран. Культ рани Христового боку отворив дорогу до культу Христового Серця.

Великою апостолкою цього культу стає монахиня Сестер Візиток у манастирі Паре-ле-Моніяль у Франції св. Маргарита Марія Алякок (1647-1690), канонізована 12-го травня 1920 р. Цій побожній монахині в 1673 – 1675 роках кілька разів появлявся Ісус Христос, показував їй Своє зранене Серце та поручав ширити набожність до Нього. І так починає поволі розвиватися в Церкві культ Христового Серця. Папа Климент XIII у 1675 р. дозволив деяким церквам і братствам святкувати празник Христово-

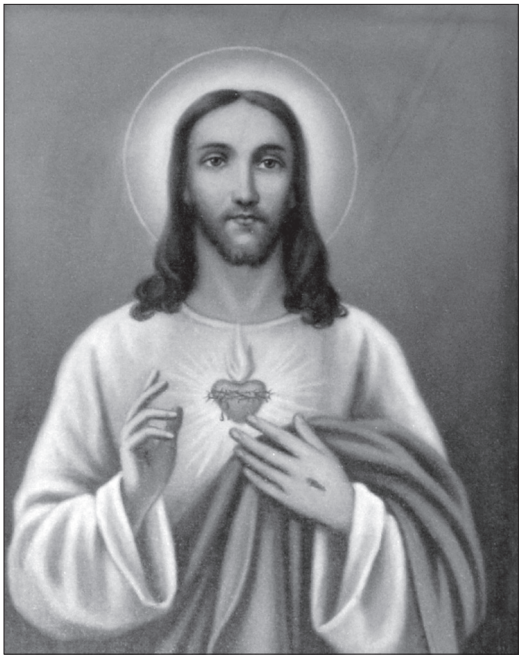

го Серця, а Пій IX у 1856 р. поширив цей празник на цілу Католицьку Церкву. Днем празника стала п'ятниця, що наступає по другій неділі від Зіслання Св. Духа. Папа Лев XIII 25 травня 1899 р. посвятив цілий світ Христовому Серцю. Св. Пій X відтак поручив ту посвяту відновляти кожного року.

Папа Лев XIII назвав почитання Христового Серця найкращим виявом релігії. Пій XI в енцикліці з 8 травня 1928 р. про це почитання каже: «В тому вияві побожности міститься цілий зміст релігії, тому й у цьому почитанні міститься теж правило досконалого життя».

Папа Пій XII в енцикліці з 15 травня 1956 р., у столітню річницю установи празника Христового Серця, дає догматичну основу цьому культові, опираючи його на Св. Письмі, науці Св. Отців та літургійних джерелах. Він уважає почитання Христового Серця найкращим ліком на недуги серця і душі модерного світу. «*Де ж шукати за ліком, – каже Папа – на вид стільки лиха, що нині більше, як у минулому, так дуже мучить і поодиноких людей, і родини, і народи, а то й увесь світ? Чи можна знайти краще набоженство від почитання Пресвятого Христового Серця? Що може успішніше спонукати вірних християн до дійсного виконування євангельських заповідей у житті, як не любов Христа, що її щодня збільшує і підсилює почитання Пресвятого Христового Серця?*»

В одній зі своїх появ св. Маргариті Алякок Ісус Христос, показуючи своє зранене Серце, сказав: «Ось, Серце, що так дуже полюбило людей і нічого не щадило, а навіть себе вичерпало й винищило, щоб тільки показати їм свою любов. А як відплату за те дізнаю від них тільки невдячність через їх брак пошани і їхні святокрадства, через холод і погорду, що їх вони виявляють мені у Пресвятій Тайні Любови». Тож за бажанням самого Христа метою культу Його Пресвятого Серця є відплачувати Йому любов'ю за любов та надолужувати за зневаги у Пресвятій Євхаристії. До особливих форм культу Христового Серця належать: Святкування празника Христового Серця, перші п'ятниці в місяці з винагородним Святим Причастям і Святими годинами, щорічна віднова акту посвяти, посвята родини Христовому Серцю, інтронізація образу Христового Серця в родинах та нічні винагородні адорації Святих Тайн.

КУЛЬТ ХРИСТОВОГО СЕРЦЯ В НАШІЙ ЦЕРКВІ

Богослужіння нашої Східної Церкви відзначаються глибоким культом Божої Любови і Милосердя. Відправи середи й п'ятниці повні сердечного почитання і пієтизму до хресного дерева, Христових мук, ран та його пробитого боку. Тут величають і знаряддя Христових страждань. Тут часто згадуються муки й болі серця Пресвятої Богородиці на вид її розп'ятого Сина. На стихирах вечірні вівторка 4-го гласу читаємо: «Оспівуємо Твої страждання, Владико Христе, хрест, копіє і тростину, губку і цвяхи, бичування, багряницю і вінець з терня, оплювання і насмішки, що їх Ти добровільно перетерпів». «Ти на хресті пригвоздився – каже стихира вечірні вівторка 8-го гласу – проколений на руках і ногах та пробитий у святе ребро, істочаєш мені каплі божественного спасіння, Преблагий...»

Наш Слуга Божий митрополит Андрей, великий знавець і любитель східного обряду, у своїх пастирських листах часто говорить про Божу любов. Він так був перейнятий тією любов'ю, що не уважав, щоб почитання Божої Любови у вигляді Пресвятого Христового Серця було незгідне з духом і практикою нашого обряду, тому його ревно поручав. В часі Львівського Архиєпархіяльного Собору в 1940 р. він видав окремий декрет про Культ Христової Любови.

Тут на основі Св. Письма він змальовує безконечну любов Ісуса Христа до нас, людей. «Постать Христа, – каже він, – начеркнена Євангелистами та Апостолами, така світла, така висока, що й змагання довгих століть та цілого людства не вичерпають пізнання Того, що в Ньому «мешкає повнота Божества тілесно-

го» (Кол. 2:9)... І хрест, і жертва, і пресвяті рани в руках, ногах і в боці, й рани тернового вінця, і Пресвята Кров, що так обильно проливається на цілий світ, – все те предмети Богопочитання».

Митрополит Андрей бере у ширшому значенні культ Христового Серця і під ним розуміє радше цілу особу Христа-Богочоловіка. «Властивим предметом культу Христового Серця, – пише він у згаданому декреті, – є все те, що в людській природі Христа може бути підтягнене під той символ, хоч навіть і не походить з внутрішнього афекту любови, як наприклад, ціла його наука, його мудрість, всі його чесноти, всі молитви, всі справи, установи, зарядження тощо. Уживаючи терміну «Христове Серце» як символу цілого, такого багатого внутрішнього життя в Христі приписуємо все те його любові. Усьому тому поклоняємося, в тому символі маємо знамениту синтезу та конкретний знак безконечних скарбів Христової душі й безконечної скарбниці безцінних дарів для нас».

В культі Христового Серця бачить наш Слуга Божий Андрей великі користі для духовного життя нашого народу, і тому поручає його плекати. «*В парафії, – каже він – в якій люди почитають Христа Спасителя у тій формі чи тим способом, ціле релігійне життя починає процвітати, люди горнуться до церкви, множиться число приступаючих до Найсвятішої Євхаристії, поволі зникають пороки поміж людьми, в родинах настає згода й любов; родичі пізнають, яким для них скарбом діти, діти вчаться поважати й любити родичів. З настанням культу Христового Серця усе в парафії змінюється – так, як з настанням весни ціла природа будиться до нового життя. Тому є це безсумнівним обов'язком кожного душпастиря плекати той культ у своїй родині, в християнських родинах і цілій парафії*».

Говорячи про святкування празника Христового Серця в нашій Церкві, митр. Андрій зазначує, що «ні єпархіяльна Влада, ні Архиєпархіяльний Собор не є компетентні впроваджувати таких звичаїв... Коли, за ласкою Божою, збереться Собор нашої церковної провінції, прийдеться йому, може, одобрити і практику обходити празник Пресвятого Серця у другу неділю після Зшестя Святого Духа. Наш Архиєпархіяльний Собор може тільки мовчанкою одобрити дотеперішню практику манастирів Чина Св. Василія Великого й багатьох парафіяльних церков, цебто тій практиці не противитися».

Службу празникові Христового Серця уложив наш найкращий літургіст о. Ісидор Дольницький. «Служба написана о. прал. Дольницьким, – каже митрополит Андрей, – не тільки відповідає усім обрядовим приписам, але й щодо змісту є дуже добрим представленням культу безконечної Христової любови під символом його Серця». Отець І. Дольницький уложив також акафіст Христовому Серцю, його можна б назвати найкращим звеличним гимном у честь Христової Любови.

Львівський Архиєпархіяльний Собор у своїх рішеннях щодо культу Христової Любови з дня 20 грудня 1940 р. поручає священикам щороку в третю неділю після Зшестя Святого Духа по Св. Літургії відчитувати акт посвяти Христовому Серцю та подає формулку посвяти. Собор одобрює практики почитання Христового Серця в братствах Апостольства Молитви, дуже поручає священикам заохочувати вірних до винагородного Святого Причастя та заводити всюди Апостольство Молитви. Собор посвячує цілу Львівську Архиєпархію Христовому Серцю і приписує священикам посвятити Христовому Серцю себе, свої родини, свою парафію і цілу Україну (§63 – 69).

Празник Христового Серця прийняли Східні Католицькі Церкви сирійців, маронітів, халдейців, вірменів, мелхітів та італо-греків. Реформа наших богослужбових книг, переведена Апостольською Столицею у 1940-их роках, залишила в нашому часослові празник Христового Серця під назвою «Празник Найсолодшого Господа і Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, Чоловіколюбця».

У своїх обітницях, даних Св. Маргариті Алякок, Ісус Христос обіцяє почитателям свого Пресвятого Серця багаті станові ласки, зріст у святості й чеснотах, щедре благословення за життя та ласку щасливої смерти. Мільйони і мільйони душ по цілому світі в почитанні Христового Серця знайшли спокій і радість душі, зросли в любові Бога і ближнього та в практиці християнських чеснот.

Знаменна риса любові – це любити й жертвувати себе для любленого та бажати взаємної любові. Такою є і любов нашого Спасителя. «Ми любимо Бога, бо Він перший нас полюбив», – каже у своєму першому листі св. Євангелист Іван (4:19).

Папа Лев XIII в енцикліці з 28 червня 1889 р., заохочуючи до культу Христового Серця, пише: *«Найгарячішим бажанням нашого Спасителя є бачити, що в душах вірних родиться і росте вогонь любові, яким горить його Серце. Тому йдімо до Нього, бо Він не жадає від нас нічого іншого, як тільки взаємної відплати за його любов».* ■

Джерело: livingrosary.org.ua

ПЕРЕПРОСЬБА ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСОВОГО

Пій XI звелів відчитувати цей акт надолуження кожного року в усіх католицьких церквах і монаших каплицях у дні свята Христового Серця. Це має бути надолуження за гріхи народів. Добре відчитувати цю молитву кожної першої п'ятниці місяця, щоб перепросити Христове Серце за всі зневаги, завдані протягом місяця грішниками, безбожниками і лихими християнами.

Пресолодкий Ісусе, люди відплачують Тобі забуттям, недбалістю і погордою за Твою безмежну любов. Тому припадаємо навколішки перед Твоїм престолом, щоб оцим поклоном виправити болючу байдужість і кривди, яких зазнає Твоє любляче Серце.

На жаль, ми самі спричинилися до цих негідностей, які тепер всім серцем оплакуємо. Водночас благаємо в Тебе прощення і заявляємо, що ми готові своїм добровільним надолуженням покутувати не тільки за свої провини, але й за гріхи тих, що зійшли з дороги спасіння і через свою впертість відмовляються повернутися до Тебе, свого Пастиря і Вождя. Хочемо покутувати за тих, що відреклися хресних обітів і скинули з себе солодке ярмо Твого закону.

Ми будемо покутувати за кожну зневагу, за численні гріхи проти християнської скромності в одязі і поведінці; за брудні зваблювання невинних до гріха; за часте зневаження неділі та святкових днів; за зневаги, якими люди ображають Тебе і Твоїх Святих.

Бажаємо теж покутувати за зневаги, яких зазнають Твій Заступник на землі і священики, за свідоме нехтування і жахливі святокрадства, яких люди допускаються проти Пресвятої Євхаристії, що є тайною Твоєї любові. Вкінці, хочемо покутувати за публічні злочини народів, що порушують права і поборюють авторитет Церкви, яку Ти заснував.

Предобрий Ісусе, якби ми могли своєю кров'ю відпокутувати за всі ті мерзоти! Нам це не під силу, тому як надолуження за всі ці зневаги приносимо Тобі жертву, яку Ти Сам приніс на хресті Своєму предвічному Отцеві і донині щоденно приносиш на престолі в часі Літургії. Жертвуємо Тобі це надолуження разом з надолуженням Твоєї Діви-Матері, всіх Святих і всіх праведних душ, які ще перебувають на землі.

З допомогою Твоєї ласки щиро обіцяємо, наскільки зможемо, покутувати за те, що люди нехтують Твоєю любов'ю; за свої власні гріхи і за гріхи всіх людей. Відтепер бажаємо провадити життя, наскрізь натхнене вірою і чистотою, непохитною вірністю євангельським заповідям, особливо заповіді братньої любові. Обіцяємо докласти всіх зусиль, щоб інші не зневажали Тебе. Будемо старатися повернути до Тебе якнайбільше душ.

Любий Ісусе, прийми це надолуження заради заступництва Преблагословенної Діви Марії, Яка для нас є взірцем. Дай нам ласку витривалості, щоб ми до смерті залишилися вірними своїм обов'язкам і Тобі, й так дійшли до щасливої вічності, в якій ти повік царюватимеш з Отцем і Святим Духом. Амінь. ■

ОБІТНИЦІ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСА, об'явлені святій Марії Маргареті АЛЯКОК

ІСУС ХРИСТОС ОБ'ЯВИВ СВЯТІЙ МАРГАРЕТІ ОБІТНИЦІ ДЛЯ ТИХ, ХТО БУДЕ ШАНУВАТИ ПРЕСВЯТЕ ЙОГО СЕРЦЕ.

1. **Уділю їм усіх ласк для виконання обов'язків їхнього стану.**
2. **Поверну взаєморозуміння роз'єднаним родинам.**
3. **Втішу в усіх їхніх терпіннях.**
4. **Моє Серце стане їм притулком впродовж життя, особливо у годину смерті.**
5. **Зміцнюватиму їх у праці й поблагословлю усі їхні наміри й бажання.**
6. **Грішники знайдуть у моєму Серці джерело й океан Милосердя.**
7. **Байдужі стануть ревними.**
8. **Ревні скоро підіймуться до високої досконалості.**
9. **Щедро благословлятиму місце, де буде розміщений і вшанований образ мого Серця.**
10. **Священикам дам силу зворушувати найбільш закам'янілі серця.**
11. **Імена тих, які поширюватимуть це набоженство, будуть записані в моєму Серці, й ніхто вже не буде в силі їх звідти викреслити.**
12. **У потоці милосердя Мого Серця обіцяю, що Моя всемогутня любов надасть ласки остаточного витривання всім тим, які приймуть святе Причастя в кожну першу п'ятницю на протязі дев'ять місяців підряд; вони не помруть без Моєї ласки і без прийняття святих Тайн, а Моє Серце стане для них безпечним притулком у ті останні хвилини.**

Обов'язкові умови

Щоб осягнути плоди цієї «Великої Обітниці», тобто, щоб забезпечити собі спасіння завдяки їм, – обов'язково треба дотримуватися таких умов:

1. Дев'ять святих Причасть. Отже, хто прийняв би кілька Св. Причасть, але не дев'ять, він не осягне ще плодів «Великої Обітниці».

2. В перші п'ятниці місяців. Тут треба добре звернути увагу на те, що ці св. Причастя треба прийняти обов'язково в перші п'ятниці місяця, бо не матимемо права до «Великої Обітниці», якщо приймемо св. Причастя в інші дні місяця, наприклад, у неділю або навіть у п'ятницю, але таку, що не є першою в місяці.

3. Дев'ять місяців підряд. Це третя умова. Вона означає, що людина мусить прийняти дев'ять св. Причасть у першу п'ятницю дев'ятьох місяців підряд, без будь-якої перерви.

Якби хто прийняв п'ять, шість, сім св. Причасть, а потім одного місяця перервав цю дев'ятницю, навіть не по своїй волі, чи через якусь перешкоду або забуття, то зрозуміло, що тут його вини нема, однак мусить цю велику дев'ятницю починати знову від початку.

Пояснення

Хто має намір прийняти цих дев'ять святих Причасть, той повинен повністю залишити гріх і жити відповідно до Божих заповідей. Горе тому, хто б навіть думав, що може служити Богові і дияволу одночасно, бо Христос сказав, що ніхто не може служити двом панам.

Ця обітниця ні в який спосіб не доводить душі до надмірного уповання на Боже милосердя, що є найбільшим гріхом проти Святого Духа! Навпаки, душі, належно спрямовані, оживляються надією і можуть осягнути вічне щастя. Ніхто не може спастися, хто не буде уникати зла, заховувати Божі заповіді та робити добро, як цього навчає вчитель Церкви святий Августин: «Той, хто сотворив тебе

без тебе, не спасе тебе без тебе!» І це якраз та ласка, що її повинні хотіти всі, хто з добрим наміром приймає дев'ять святих Причасть.

Практичні поради

Перша незручність, з якою ви зустрінетесь, – це сповідь і святе Причастя у будень. Злий дух шепне тобі, що це неможливо, бо в будень ти зобов'язаний іти на роботу або навчання, й ти не можеш собі дозволити витрачати твій дорогоцінний час на Причастя. Очевидно, що це велика незручність, однак, якщо ти щиро захочеш, то можеш встати на півгодини раніше і виконати це набоженство та вчасно прийти на роботу чи на заняття. Все залежить від того, чи ти схочеш принести малу жертву для великого і цінного добра, яке можеш і хочеш здобути.

Також деколи тобі буде здаватися, що сама погода проти тебе. Того ранку, коли випаде тобі піти до церкви, щоб прийняти святе Причастя, буде збиратися на дощ або местиме хуртовина. Та саме тоді ти покажеш свою істинну віру і любов до БОГА, коли скажеш собі: «Щоб осягнути рай, варто принести й таку жертву». Бог, щоб спасти мою душу, помер за мене на хресті, а для мене негода хіба перешкода?

Інша незручність – це несерйозність. Часто можна зустріти особу, яка скаржиться: я вже прийняла шість, сім, вісім святих Причасть, а потім одного ранку мене не збудили або я забула про це, і все пропало. Що ж сказати таким особам? Злий дух зробив їм велику прикрість, та нехай наберуться терпеливості й знову починають спочатку, а ці старання і терпеливість будуть мати перед Богом велику заслугу. Ворог твого спасіння буде ставити перед тобою ці перешкоди й багато інших. Однак Ти їх подолаєш з Божою допомогою і крихіткою доброї волі.

«Майте віру, – повторює нам завжди й сьогодні Пресвяте Серце Христове, – Я переміг світ». Вірте, кличу Вас, і побачите чуда ласки й милосердя, що їх довершить Христове Серце. ■

КУЛЬТ СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО У ПОСЛАННЯХ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

бр. Лука ГОРГОТА, ЧСВВ

У своїх посланнях митрополит Андрей спростовує закиди, що існували стосовно почитання Серця Христового, буцімто таке набоженство не має місця у нашому обряді тому, що є західним, тобто чужим. Справді, культ Серця Христового має західне коріння, однак має місце і в нашій Церкві. Найперше тому, що це набожество не змінює нашого обряду і за своєю суттю несе у собі всім вірним любов Христа до людей. Для цього випадку о. Ісидор Дольницький уклав молебень до Христа Чоловіколюбця, щоб висловити любов Божого серця до людей. Цей молебень служать у нашому обряді зі стихирами, співом, обрядами, відпустами, які притаманні лише нам. Не можна відкидати того, що несе добро для вірних!

Неправильно вважати це набожество поклонінням серцю Христовому лише як людському органові. Саме слово «серце» є вжите у метафоричному значенні. Поклоніння і віддання хвали належить лише Христові як Особі Пресвятої Трійці. Адже коли ми починаємо «ділити» Христа, є ризик впасти у єресь несторіанства чи монофізитизму, наголошуючи лише на одній природі. Чи просто впасти в ідолопоклонство, коли будемо говорити тільки про серце як частину людського тіла, яке мав Христос. У цьому набожестві ми вшановуємо Христа як правдивого Бога і людину.

Митрополит Андрей наводить біблійні аргументи стосовно того, де саме слово «серце» згадується у Святому Письмі у метафоричному значенні. У Псалмах слово «серце» згадується близько 140 разів. «Серце чисте» і «серце сокрушене і смиренне» у 50 псалмі. Чи «прохання серця» (Пс. 36:4), «бажання серця» (Пс. 20:3), «думки серця» (Пс. 32:11). Христос запрошує наслідувати Його «як лагідного і сумирного серцем». «Добра людина з доброго скарбу серця свого виносить добре; лиха ж – з лихого (серця) лихе виносить, бо з переповненого серця говорять його уста» (Лк. 6:45). «Бо де скарб ваш, там буде й ваше серце» (Лк. 12:34). Навіть у першій заповіді любові Христос навчає «любити Господа всім серцем». Також у своїх листах апостол Павло згадує слово «серце» близько 50 разів. «Христос вірою оселився у серцях ваших» (Еф. 3:17). Термін «серце» має різні значення у листах Павла: внутрішнє, духовне, психологічне життя.

Андрей Шептицький не заперечує, що почитання Христового Серця бере свій початок із приватного об'явлення Маргарити Марії Алякок. Проте воно ніколи не заперечувало Божого Об'явлення, що єдиним джерелом спасіння людини. Воно не містить нічого, чого б не навчала Церква. Митрополит посилається на енцикліки двох Римських Архиєреїв Пія IX і Лева XIII, що впровадили почитання культу Серця Христового в усю Католицьку Церкву.

Серце Христове має велике символічне значення, яке зустрічається у буденності. Дуже часто із серцем пов'язують людські почуття, емоції, розчарування, погляди, відношення, жорстокість. Проте найчастіше пов'язують почуття і плоди любові. Любов ми завжди характеризуємо як ту, що походить з людського серця. Тому символіка культу полягає у виявленні безмежної любові Христа до людей, щоб пригадати усім вірним, ким є Христос для кожного, – Чоловіколюбцем. Саме любов Бога є першопричиною всього Його діяння для людини. Заради людини Бог творить світ. І навіть коли людина вчинила гріхопадіння, не залишає її. Через Воплочення

Христос приходить у світ, щоб врятувати людину. Через свою любов творить чуда, навчає, прощає і врешті-решт приймає хресну смерть. Проте після Воскресіння і Вознесіння Христос надалі приходить до кожного з нас, особливо жертвуючи Себе у тайні Євхаристії. Людині залишається прийняти цю любов, найперше беручи участь у Святих Тайнах Покаяння і Євхаристії. А ще – творячи добро для свого ближнього.

Владика Андрей наголошує на Євхаристійному житті. Тому почитання Серця Христового є важливим у душпастирській практиці, дозволяє мирянам не лише частіше приступати до Євхаристії, але і священику дає змогу краще пізнавати і піклуватися про свою паству. У посланні «Культ Христової Любові», написаному в червні 1940 року, Митрополит закликав поширювати цей культ, особливо у душпастирюванні. Він пише, що своїм мовчанням схвалив поширення цього набоженства, що поширює Божу любов і милосердя. Відповідне свято потрібно відзначати у третю неділю після Зіслання Святого Духа. А тих, хто не підтримує цього набоженства, просить толерувати і не чинити перешкод вірним, які в такий спосіб висловлюють свою віру в Христа. ■

ЛЮДИНА МАЄ СЕРЦЕ НА ОБРАЗ І ПОДОБУ СЕРЦЯ ІСУСОВОГО

Роздуми над Словом Божим на урочистість Пресвятого Серця Ісуса

Джерело: CREDO
Петро ОКТАБА ОР

Нещодавно я почув про одного чоловіка, який небагато знав про Католицьку Церкву, але пам'ятав з дитинства, що над ліжком його дідуся, католика, висіла ікона Серця Ісусового. Тому той чоловік переконаний, що католицька віра – це віра в те, що Бог має серце.

Вочевидь, віддаючи честь Серцю Господа Ісуса, ми не вшановуємо частину тіла Христа, хоч і пам'ятаємо, що на хресті Господь дав собі пробити списом бік, а отже, серце, аби з нього витекли кров і вода для спасіння світу (пор. Ів. 19:34). Серце Ісуса, хоч і прийняло наше, людське тіло, насправді є серцем Бога, тобто серцем духовним.

«Ісус завжди пам'ятає той момент, коли Він нас вперше зустрів... Просімо у Господа дару пам'яті, щоб також і ми ніколи не забували про першу зустріч із Ним, про ту зустріч, яка змінила усе наше життя».
Папа Франциск

У Біблії «серце» означає найглибший осередок духовних сил людини: розум, волю і почуття, які діють спільно і одночасно. Тому справжня любов може бути тільки любов'ю «з цілого серця», тобто любов'ю повною, інтегральною і щирою, яка залучає цілу людину. Але серце людини, як і вся людина, створене на образ і подобу Бога. А отже, і Бог має серце, на подобу якого кожен з нас має серце.

Якщо наша любов може бути «з усього серця», то тим більше Бог любить нас цілим своїм Серцем. Якщо у людей може бути любов розумна, рішуча і діяльна, яка містить і знання, й переживання, і діє одразу, то тим більше Бог так нас любить. Що більше: як каже св. Іван, Він є саме такою Любов'ю (пор. 1 Ів. 4:7,16).

Характерна риса такої любові – що вона любить перша і діє перша, не чекаючи на взаємність. «*Любов полягає не в тому, що ми полюбили Бога, а що Він полюбив нас і послав Сина свого – примирення за гріхи наші*» (1 Ів. 4:10). Далі, ця любов не є суто емоційною «закоханістю». Любов любить не тому, що хтось прекрасний і досконалий. Любить тому, що любить, немає іншої причини любові, аніж сама любов. І любить вірно, не припиняє. Бог показав це вже у Старому Завіті: «*Не тому, що ви численніші від інших народів, полюбив вас Господь і вибрав вас, ви ж бо найменший з усіх народів, – а з любові до вас і щоб здійснити клятву, якою Він клявся батькам вашим*» (Втор. 7:7-8). Далі, любов – лагідна, не нав'язується і не обтяжує собою, навпаки, вона дозволяє зростати тому, кого любить: «*Прийдіть до Мене всі втомлені й обтяжені, і Я облегшу вас. Візьміть ярмо Моє на себе й навчіться від Мене, бо Я лагідний і сумирний серцем, тож знайдете полегшу душам вашим*» (Мт. 11:28-29).

Пізнати іншу людину ми можемо тільки через таку любов серця. Без любові серцем ми не знаємо ані серця іншої людини, ані свого власного серця. Ми не знаємо, на що здатні, яка наша цінність, доки самі не почнемо любити.

Джерелом такої великої любові серцем є взаємна любов Бога Отця і Сина Божого. Вона є глибоким пізнанням Отця і Сина через любов: «*Ніхто не знає Сина, крім Отця, і Отця ніхто не знає, крім Сина, та кому Син схоче відкрити*» (Мт. 11:27). Те, що відкрив нам Ісус Христос, це і є, власне, любов Бога, яка нас, створіння, прагне притягнути до себе, до Творця. ■

ЧОМУ ЛЮДИ ХВОРІЮТЬ?
ПРОФІЛАКТИКА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

У світі є лише дві абсолютні цінності: чиста совість та здоров'я.
Л.Толстой

Людський організм – це відкрита саморегульована система. Відкрита – з'єднана із зовнішнім середовищем; саморегульована – може самостійно перебудовуватися і адаптуватися до мінливих умов зовнішнього та внутрішнього середовища. Якщо страждає орган, то страждає і вся система, до якої він входить, а отже – організм в цілому. Щоб ефективно лікувати захворювання будь-якого органа, треба зрозуміти логіку поведінки всієї системи, осмислити вплив лікарського втручання на її функціонування.

Функціонування людського організму тісно пов'язане з харчуванням, яке не тільки є «будівельним матеріалом», але і необхідною енергією. Джерелом життєвих сил людини є природні речовини, які ми називаємо їжею, або продуктами харчування. Батько медичної науки Гіппократ говорив: «Нехай їжа буде твоїм ліком, а твій лік – їжею».

Все, що ми бачимо, чуємо, відчуваємо, споживаємо, чого торкаємося,– усе це наше життя. Нас годують повітря, сонце, вода і все, що росте на землі, усе, що нас оточує. Чим більше ми живемо у безпосередньому контакті з природою і споживаємо продукти, багаті на «живі» речовини, тим стаємо міцнішими та витривалішими, емоційно стійкішими на впевненішими. Тоді ясніше відкривається нам наша духовна сутність.

Фізіологічна рівновага, наше фізичне здоров'я залежить від трьох чинників: харчування, обміну речовин, очищення.

Забагато або замало «палива», непотрібні, рафіновані, затруєні, пересмажені чи переварені продукти виробляють токсини. Їх присутність породжує неприємні симптоми, які ми маємо прийняти як попередження про розлади фізіологічної рівноваги. Ми часто не прислухаємося до «дзвіночка» попередження, тому поступово наші органи очищення та виведення (шлунок, нирки, легені та шкіра) отруюються, і виникають симптоми інтоксикації: інтелектуальні, емоційні, фізичні.

Цей гострий стан інтоксикації потребує лікування – дезінтоксикацію. Найпростіше тоді замість сніданку випити склянку теплої або гарячої води і до обіду нічого не їсти. Однак досить часто ця інтоксикація стає хронічною, вона породжує хворобу.

Повернути здоров'я просто, необхідно прислухатися до свого організму:

– почати з очищення, допомогти організму позбутися токсинів;

– покращити обмін речовин фізичними вправами, процедурами на повітрі або ходою, правильним диханням;

– змінити спосіб харчування;

– змінити стиль життя.

Наші соматичні хвороби мають коріння в дитинстві: часті запалення мигдаликів у дітей є результатом постійного бродіння в травному тракті внаслідок регулярного годування їх м'ясом з хлібом, кашею з молоком і цукром, солодкими пирогами і шоколадом. Нерідко наслідком неправильного харчування у дитячому віці є захворювання шлунково-кишкового тракту та алергії.

Організм людини зношується не від роботи, а від неправильного харчування. Зрозуміло, що харчування повинно бути раціональним та збалансованим, позбавленим «шкідливих» продуктів. Досвід людей, які часто постять, вегетаріанців, дієтологів вчить, що хвороби приходять до людини через рот. Недостатність або надлишок вуглеводів, жирів, білків, вітамінів згубно впливає на організм в цілому: відсутність клітковини в організмі, надлишок вуглеводів та жирів спричиняють запори, які отруюють організм зсередини, а отже, знижують імунітет. Часте споживання «штучних» вітамінів приводить до несподіваних наслідків: надлишок вітаміну А знижує калій в плазмі, вітаміну B_{12} підвищує артеріальний тиск, пришвидшує розвиток атеросклерозу, надлишок вітаміну С погіршує всмоктування інших вітамінів, нагромаджує в печінці глікоген, приводить до розладів роботи серця, підвищує цукор в крові.

Китайці для їди використовують сою. Захворювання судин, гострі тромбози чи надлишок холестерину для них є рідкістю.

Людина завжди балансує між добром та злом, здоров'ям та хворобою. Соматична хвороба тіла виникає внаслідок тривалої тривоги, яка пригнічує і паралізує душу. Відомі нам корифеї медицини Гіпократ та Арістотель вчили, що душевні хвороби виникають внаслідок тілесних; відомий психіатр Хейнрот писав: «Якби органи черевної порожнини могли розповісти історію своїх страждань, то ми подивувалися би, з якою силою душа здатна руйнувати своє тіло». Внутрішній душевний конфлікт породжує соматичні хвороби. Платон ще 2400 років тому вказував на те, що лікарі допускають велику помилку, коли лікують окремо тілесні та духовні хвороби. Адже тіло є невіддільне від душі. До прикладу: причиною ***діабету*** може бути несприйняття себе і оточуючих (людина любить себе і не приймає любові оточуючих); ***катаракта*** розвивається в людей, які прагнуть уникнути проблем, страх перед майбутньою проблемою застеляє очі; ***надлишкова вага*** забезпечує людині почуття впевненості, переїданням людина пробує уникнути страху, туги, нудьги та нервозності. Швейцарський лікар Дітер Бек, підсумовуючи багаторічний досвід, дійшов висновку, що у всіх хворих з жовчнокам'яною хворобою проявляються неврози нав'язливих станів. Він мав на увазі стиль поведінки, а не характер.

Людина здатна змінити свій стиль поведінки, це значить, що вона може знизити ризик будь-якої соматичної хвороби.

Інколи наше тіло сигналізує про те, як у ньому проходять фізіологічні процеси, мовою відчуттів: страху, журби, відчаю, радості. Інколи, навпаки, психічні процеси дають про себе знати «мовою органів»: людина червоніє, тремтить, німіють руки та ноги, посилюється біль в спині, з'являється висипка на обличчі, знижується зір. Тут присутній зв'язок між тим, що сталося спочатку, і тим, що настало потім. Це все – прояви внутрішнього стану.

Австрійські вчені вважають, що позитивні емоції допомагають нашому мозку виробляти нейропептиди, які підвищують стійкість організму до стресів. Тільки позитивна психічна енергія здатна служити добру та нейтралізувати зло. Вкрай важливо звільнитися від «дурних» звичок, неправильного харчування, безкінечного сидіння біля телевізора, комп'ютера,

телефона, обмовляти сусідів, друзів; натомість треба формувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень духовної та фізичної культури, дотримуватись медичних настанов.

«Знання – сила» – вислів відомого англійського філософа Ф. Бекона. Знання заставляють людину думати, приводять її до віри. Наука повинна бути «одягнена» в намисто віри. Люди будуть хворіти довго, як на фізичному так і духовному рівні, страждатимуть до тих пір, поки не приймуть Бога серцем та розумом.

Покинувши свої шкідливі звички, ми допоможемо медицині по-справжньому займатися профілактикою захворювань, а люди навчаться берегти своє здоров'я, опираючись на власні внутрішні сили організму, більш могутні, ніж всі ліки світу. Мудрість минулого та досвід теперішнього говорять про те, що наше здоров'я в наших руках, і воно майже не залежить від ліків.

Наталія Малярська, лікар-невролог,
с. Севастіяна Карвацька,ЧСВВ

ЯК СТАТИ НЕРВОВОЮ ЛЮДИНОЮ?

TOP SECRET

о.Віталій ТАРАСЕНКО

Легкий стрес зовсім не шкодить здоров'ю. Але при бажанні його можна перетворити у хворобу й отримати діагноз «невроз». Що для цього потрібно?

Це дуже просто!

- **Живіть тільки роботою.** Заздріть коню: він може спати стоячи, спить стоячи – значить весь час готовий працювати.
- **Ні хвилини розслаблення!** Робіть усе з великим напруженням. Це дасть змогу швидше досягти «успіху».
- **Палко вчіть усіх, як потрібно поводитися, жити і працювати.** Не покладайтеся на інших. Вірте, що все залежить від вас і від вашого контролю.
- **Зауваження слід говорити дуже голосно, наполегливо і при всіх.** Вірте, що це швидко поліпшить стосунки з людьми.
- **Усі думки повинні бути зайняті помилками минулого та проблемами майбутнього, а особливо про інших людей.** Уникайте можливості отримати будь-яке задоволення зараз і тепер – марна трата часу!
- **Відганяйте будь-яку приємну думку.** Все, що викликає задоволення, намагайтеся закінчити якомога швидше.

- **Вираз обличчя повинен бути постійно сумний, скорботний або понурий.** Пам'ятайте: усмішка може справити про вас враження, що ви несерйозні.
- **Намагайтеся нікого не любити і не хвалити, особливо – себе.** Якомога менше усміхайтеся.
- **Не вдовільняйтесь лише однією справою, яку робите.** Намагайтеся робити все і відразу. Зумійте бути всюди і ніде конкретно.
- **Не шукайте підтримки ні в кому: ні в Бозі, ні в людях.**

І на закріплення, як тільки досягнете мети: виніть усіх у ваших неврозах.

Обов'язково постарайтесь навчити цього інших.

ОБИТЕЛЬ, В ЯКІЙ ПОСЕЛИЛАСЬ ВІЧНІСТЬ

Христина ІЛЯШ, м. Броди

З великим захопленням я слухала розповідь своєї сестри Наталі про подорож до Крехова. Навіть цінний дарунок отримала – медалик Крехівської Богородиці. «І я би хотіла там побувати», – подумала собі. Невдовзі моя мрія здійснилася, бо возила до Крехівського монастиря чудотворну ікону Божої матері.

День видався чудовим. Здавалося, що до нашого краю прийшла справжня весна. Придорожня каплиця при в'їзді до монастиря налаштувала душу на молитовний настрій. А в'їзна брама завжди відчинена для щирих і чистих сердець. Ми побували в храмі Преображення Господнього, де мали можливість помолитися до ще однієї святині Крехівської обителі – чудотворної ікони святого Миколая. Відвідавши чудотворну ікону, я отримала багато цінних духовних дарунків. Далі до Крехова прибули інші прочани, і ми разом з ними слухали захоплюючу розповідь монаха-екскурсовода.

На початку XVII століття через Жовківщину переходили двоє мандрівних монахів Йоіл та Сильвестр. Неспокійні тоді були часи: Україну рік за роком плюндрували ординці, а по лісах вештались ватаги розбишак. Невідомо, що спонукало ченців вирушити у цю небезпечну подорож: чи виконували якусь місійну працю, чи, може, шукали пригожого місця, аби усамітнитися і присвятити себе молитві?.. Отож, переходячи через Крехів, у лісі за декілька кілометрів від села монахи натрапили на надзвичайно мальовничу місцину: густий, незайманий праліс, поміж численних зелених пагорбів – джерело цілющої води, велетенський камінь, невідомо ким і коли сюди занесений, і тиша. Хтозна, може, саме серед цієї тиші монахи враз відчули, що тут незримо перебуває Господь Бог і що уся ця місцевість воістину є святою?... Не знаю, що спонукало Йоіла та Сильвестра відмовитися від подальших мандрів та оселитися у цій місцевості.

Осівши у лісі, Йоіл і Сильвестр облаштували для житла невелику печеру, що розмістилася праворуч від скелі, яку називають Каменем Тимоша. В печері була церковця, в якій засновники монастиря молитовно єдналися з Творцем. Сучасній людині важко збагнути, як можна було жити в таких умовах! Маленьке віконце, прорубане у верхній частині стіни, пропускало всередину печери тьмяне світло. Влітку прохолода та вогкість, а взимку тріскучі морози, видається, робили неможливим навіть кількаденне перебування у печері. Та для ревних християнських подвижників немає нічого неможливого, отож ченці прожили у цьому першому «монастирі» близько десяти років. Житло Йоіла та Сильвестра якнайкраще свідчить про монаші чесноти: чистоту та вбогість.

Ліворуч у камені на висоті декількох метрів монахи видовбали ще одну печеру, яка слугувала первісним храмом. У ній з обох боків стіни є отвори, що могли служити для закріплення невеличкого іконостасу. В глибині печери біля північної стіни витесана маленька поличка-столик, яка правила за проскомидійник. Святилище має характерну для наших храмів овальну форму. Тут Йоіл та Сильвестр, зрікшись світу, у пості й ангельській чистоті творили безнастанну молитву за грішний світ. Камінь, який, за задумом Йоіла та Сильвестра, мав слугувати їм за житло, став

наріжним каменем Крехівської святині, бо саме на цьому місці постав перший монастир.

Цілюща вода крехівського джерела живить людське тіло, а віра та щирі молитви, проказані біля нього, є доброю поживою для душі.

Отож, ступивши на святу крехівську землю, спробуймо хоч на мить залишити за брамами монастиря світські турботи та думки, людські почування. Тут, серед пагорбів та лісів, в урочій тиші, в краплинах чистої джерельної водиці, у ледь чутному шелесті листя присутній наш Сотворитель, Господь Бог. Відкриймо лише свої внутрішні очі, зосередьмо лише духовні сили і, може, так само, як колись два монахи-пустельники, збагнемо сокровенну тайну людського життя та свого покликання на цій землі.

Нехай благословить Вас у цьому намірі всемогутній Господь, а Пресвята Богородиця невідступно провадить стежками духовних пошуків та розважань.

Завершити свій матеріал хотілось би віршованими рядками нашої землячки, Михайлини Хиль з с. Пониковиця. ■

О Матінко Божа, прийми Ти молитву
Своєї дитини, що ясна мов день…
Тобі ми приносим дари пресвятії,
Тобі ми співаєм побожних пісень!
О Матінко Божа, дай миру Вкраїні,
Опікуй солдатів і наших дітей.
Назад повертай всі ворожії стріли,
Своїм омофором покрий Ти людей.

ХТО ЛЮБИТЬ БОГА (10 ознак)

- Хто любить із Всевишнім (Пресвятою Тройцею) спілкуватися, тобто молитися: вранці, протягом дня, ввечері.
- Хто спішить до Господа в церкву на Св. Літургію – в неділі, свята або кожного дня – і зустрічається там з Ним регулярно у Св. Причасті, теж сповідаючись принаймні один раз на місяць.
- Хто з поміччю віри живе завжди у Божій присутності, думаючи про Творця всього.
- Хто довіряє Спасителеві людства, подібно як дитина своїм добрим батькам.
- Хто радо слухає Господа Бога, зокрема в Його актуальних скрізь десятьох заповідях, незмінних дороговказах на дорозі до щасливої вічності.
- Хто шанує Божих слуг – священиків, які працюють невтомно у Христовому Винограднику (Вселенській Церкві), ведучи християнські душі до небесних висот.
- Хто в духовно-молитовний спосіб читає часто або постійно Боже Слово (Св. Писання), через яке Всевишній промовляє до нашого серця стільки разів, скільки ми, звісно, захочемо.
- Хто хоче бути схожим на Бога, старається наслідувати у своїх діях Ісуса чи багатьох святих, є чеснотливою людиною.
- Хто полюбляє не раз говорити про Господа іншим (ближнім), цікавиться Божими справами більше, ніж людськими.
- Хто прагне на землі жити праведно, чинити насамперед те, що до вподоби Господеві, уникаючи постійно тяжкого гріха (духовної смерті).

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

А ТИ МОЛИСЬ…

Єлизавета КАРВАЦЬКА, с. Малехів

Хоч зараз в серці біль та горе,
А ти молись, і Бог поможе.
Хоч зараз кров рікою ллється,
Та ти молись, і все минеться.
Клякни у церкві на коліна,
Молитві серце відтвори,
Його до Бога вознеси,
І тихо щирим серцем говори:
«Боже, Боже! Молю я Тебе,
Поможи Ти нашій Україні –
О благаю я Тебе:
Мечем вогненним нас покрий
І своїм Серцем нас зігрій,
Нехай не плаче мати, не страждає,
Нехай ворог проклятий звідси тікає,
І людей наших не вбиває.
Лиш одного прошу:
Нехай цвіте Україна,
Процвітає…

МОЛИТИСЬ І ВІРИТИ

Жив на світі один чоловік, який вірив у Бога всім серцем. Він мав зошит, куди записував свої потреби: коли Бог виконував якусь з них, чоловік ставив навпроти неї позначку. Увесь зошит був списаний потребами і проханнями. У цього чоловіка був знайомий-безвірник. І чоловік молився за нього без упину, аби той прийняв Ісуса Христа.

Та настав день, коли той набожний чоловік помер. Серед його речей знайшли зошит, в якому поряд з потребами стояли позначки, але крім однієї – тієї, в якій йшлось, щоб той безвірник навернувся до Бога. Дізнавшись про це, безвірник покаявся і увірував.

Бог виконує наші потреби. Але це може статися за рік чи два, а може, і за десять. Неважливо. Головне – чекати і вірити. Той чоловік молився за свого друга понад п'ятдесят років. І начебто не дочекався… Та Бог вислухав його. ■

ПРИТЧА: «ОТРУТА В ГОЛОВІ»

Одна дівчина вийшла заміж і пішла жити за невістку до родини свого чоловіка. Але вона не могла зносити повсякчасних докорів свекрухи і вирішила позбутися її. Пішла вона до знахаря і сказала йому:

– Не маю сили більше жити зі свекрухою. Вона зводить мене з розуму. Чи не могли б ви допомогти мені?

– А як?

– Продайте мені отруту. Я хочу отруїти свекруху і спекатися усіх лих.

– Гаразд, я допоможу тобі. Але пам'ятай дві речі. По-перше, ти не можеш отруїти свекруху відразу, тому що люди здогадаються про все. Я даватиму тобі трави, які вбиватимуть поступово. І щоб остаточно позбутися всіх підозр, ти мусиш вгамувати свій гнів, навчитися поважати її, любити і бути терплячою. Тоді нікому й на гадку не спаде тебе підозрювати.

Дівчина на все погодилась, взяла трави і почала додавати їх до їжі свекрусі. Окрім того, вона навчилася контролювати себе, прислухалася до свекрухи і поважала її. І коли та побачила, як змінилося ставлення молодої жінки до неї, від щирого серця полюбила невістку. І розповідала усім, що її невістка – найкраща, про таку тільки й мріяти можна.

За півроку, вони вже були як матір і донька.

І прийшла дівчина до знахаря і почала благати:

– Ради Бога, врятуйте мою свекруху від тієї отрути. Я її полюбила і не хочу вбивати.

Знахар посміхнувся і відповів:

– Не хвилюйся, не давав я тобі жодної отрути, а тільки приправи. Отрута була у твоїй голові, і ти позбулася її сама. ■

За матеріалами: КІРІОС

ЯК БОГ НАС СЛУХАЄ?

Джерело: Францішек Кухарчак, Gość Niedzielny CREDO

Бог не завжди дає те, про що ми просимо, але завжди – те, чого насправді хочемо.

АНЕКДОТ.

Журналіст розмовляє з юдеєм, який стоїть під Стіною Плачу:

– Ви приходите сюди щодня. Про що ви молитеся?

– Про фінансову успішність, і щоб жінка була добріша, щоб діти були слухняніші... ну, ось таке.

– І що?

– Ви знаєте, інколи я маю враження, що розмовляю зі стіною...

Жарт жартом, але насправді в людях досить сильно поширене переконання, що Бог ну не дуже цікавиться, як нам ведеться, а коли щось іде добре, то Він радше зашкодить, аніж допоможе.

Не так давно я писав, що справжнє щастя починається з відмови від щастя запланованого. Частина читачів відреагували гнівом – фактично, на Господа Бога, який нібито знаходить приємність у псуванні наших планів, а нічого доброго з цього не випливає. Бог, на їхню думку, хоч і може нам дати все, що лиш захоче, – то рідко цього хоче. І тому про все потрібно молитися-молитися-молитися, ну хоч і завжди з непевним результатом. Не один такий Божий відвідувач зрештою знеохочується і

каже ображено: «Бог мене не вислухав».

Але з чого це нібито випливає, що неотримання замовленої продукції означає невислуховування? Якщо я вислуховую свою дитину, то це не означає, що я дам їй усе, чого їй забажалося. Я завжди слухаю, але, вислухавши, не раз кажу: «Ні», або ж: «Не зараз». Загалом дітям це не подобається, як і мені не подобалося, коли я був дитиною. Бо хоча малеча вважає відмову кривдою для себе, то однак кожен розсудливий батько знає, що кривди можна завдати саме сповненням цієї забаганки.

Якщо світ має справу з розбалуваними дітлахами, які виростають у самозакоханих бичків, то це саме тому, що їм ні в чому не відмовляли. Ми це розуміємо – як батьки. Розуміємо, що непотрібно погоджуватися з усім, і це непотрібно саме з любові. Не можна піддаватися тим більше, чим більше малий маніпулятор коверзує, тому що він дійде висновку, що це правильний метод досягати успіху. І якщо ми це розуміємо у стосунках батьки-діти, то звідкіля ці претензії до Бога, що Він «не вислухав», чогось не дав, із чимось зволікав або, може, навіть щось забрав?

«Бог поводиться з вами, як із дітьми» – запевняє автор Послання до Євреїв (12, 7). Вочевидь така ситуація обурює тих, хто вважає себе дорослими. Але якщо Ісус закликає нас бути як діти – то це тому, що правда саме така: ми діти, тільки що багато хто не приймає цього до відома. І такі люди кривдять себе, точно як ті діти, які плюють на думку батьків. Пхаються в нещастя, бо доконечно повинні мати те, чого захотіли. Ми дорослі тільки відносно тих, хто молодший за нас, але так насправді до ми й на мишачий хвіст не відаємо, що для нас добре, і виграти можемо тільки покладаючись на те, що Отець добрий і знає краще.

Десь із тиждень тому одна сім'я спізнилася на літак AirAsia. Вони були страшенно розчаровані, бо то мала бути така омріяно-прекрасна подорож. Коли, однак, з'ясувалося, що саме цей літак упав у море, їхня думка змінилася.

Якщо те, про що ми просимо, для нас насправді добре, то Бог напевно його нам дасть. А якщо не дає – то й за це варто подякувати. Так, як дякувала оця згадана сім'я. ■

НОВИНИ КАТОЛЦЬКОЇ ЦЕРКВИ •

Джерело: CREDO

«Політика однієї дитини» в Китаї – злочин проти людства

Волонтери та представники громадських організацій черговий раз привертають увагу світової громадськості до «політики однієї дитини», що діє в Китаї з 1971 року.

Слухання на цю тему відбувалися у сенаті США. Перед сенаторами виступила Реджі Літтлджон, лідер громадської організації «Права жінок без кордонів» (Women's Rights Without Frontiers). «Змушування до аборту – це гріх проти людства. Жінок, що завагітніли без дозволу влади, змушують вбивати бажаних дітей», – наголосила вона у своїй промові.

Її товариство організувало кампанію «Врятувати дівчинку», за умовами якої матері, що чекає на народження дівчинки, протягом року будуть виплачувати суму розміром місячної заробітної плати. Пані Літтлджон розповіла, що до офісу організації одного разу прийшла жінка, що очікувала народження близнят та була на сьомому місяці вагітності. УЗД виявило – народяться дівчатка, жінка була у розпачі, адже її чекав «примусовий» аборт. У фонді їй запевнили підтримку та правовий захист, а також виплати в подвійному розмірі, оскільки «вона чекала народження двох дівчаток», уточнила Реджі Літтлджон.

Вона назвала жахливу статистику: «у Китаї 400 млн. дівчаток не народились з огляду на політику однієї дитини». ■

Джерело: Прес-служба Івано-Франківської архієпархії

В Івано-Франківську кожної п'ятниці моляться за припинення абортів

Кожної п'ятниці о 12 годині «Івано-Франківський Християнський рух за життя» проводить молитовне стояння біля міського пологового будинку з метою збереження життя дітям, які перебувають перед загрозою аборту.

Як говорила Мати Тереза: «Аборт є найбільшою загрозою для миру на землі. Кожне життя – це життя Бога в нас… Якщо ми здатні знищити життя, що дає нам Бог, якщо мати здатна стати катом для власних дітей, чи існує сенс говорити про інші вбивства і війни у світі?»

Ці слова є і зараз дуже актуальними. Ми плачемо і побиваємось через ситуацію на Сході, але чи замислюємося ми скільки дітей в Україні загинуло внаслідок абортів та різних контрацептивних засобів? Тільки за роки незалежності України було здійснено близько 40 мільйонів абортів. Цей показник перевищує кількість українців, які загинули у Другій світовій війні та під час Голодомору.

Чому ми так бездумно марнуємо Богом даровану плідність, чому вбиваємо своїх дітей, чому залишаємо без цвіту і без того збідовану нашу країну, єдиною надією, якої якраз і є ми – українці?

Сам Господь наш Ісус Христос говорить: «Хто приймає дитину в Моє ім'я, той Мене приймає» (Мат. 18:5). Тож любім наших дітей любов'ю Бога, для Якого всі рівні. ■

Джерело: http://blagovest-info.ru

У свої 105 років найстарший католицький священик світу продовжує служити недільні Літургії

У свої 105 років Жак Клеман є не тільки найстаршим у світі католицьким священиком – нещодавно він став найстаршим жителем Бельгії. Незважаючи на поважний вік, пастир продовжує щонеділі звершувати Літургії. О. Клеман отримав звання «старійшини бельгійців» на початку травня, після смерті Еме Віллі, якому було 106 років.

Довгожитель народився 11 липня 1909 в голландській Гаазі. Вступив у чин Латеранських каноніків і в 1936 р. був висвячений на священика. Після ІІ світової війни, отримавши призначення в селище Бюльтіа (провінція Ено), розпочав збір коштів на будівництво церкви, яка була освячена на честь св. Бенедикта в 1958 році. Дотепер о. Жак залишається настоятелем цієї парафії. ■

ДВАДЦЯТЬ ЧОТИРИ ДНІ В ЗОНІ АТО
(Із щоденника капелана, ЧСВВ)

(Продовження. Поч. у №5/2015)

День 8

Після Служби Божої допомагав ремонтувати бетеер, підтримував хлопців на дусі. Вони приїхали вчора… До обіду один бетеер зробили, ще залишилось три. «Медичний» бетеер вже закінчують, і він піде на передову… На вулиці холодно, мороз 7-9 градусів. Приїхав брат-монах. Розказував про монаше життя у Званівці. Після обіду я знову допомагав ремонтувати бетеер, опісля наші виїхали на Дебальцеве, я їх усіх благословив. Увечері прийшов до мене офіцер на Сповідь. Це його перша Сповідь. Хвилин 45 ми з ним розмовляли. Людина він добра, щира. Я його висповідав і сказав прийти на ранок о 7:30 на Службу. Наші хлопці вернулися увечері. Всі живі, здорові.

День 9

Вночі було чути, як наші хлопці виїжджали на Дебальцеве. О 7:30 Служба Божа. Нікого не було з хлопців, бо поїхали на Дебальцеве. Оскільки п'ятниця, вирішив попостити на воді і хлібі. Мороз – мінус 12, але сонечко. І ще радість: вернулися неушкодженими наші хлопці. Розмовляв з ними. Дзвонив о. Михайло, наш сусід з АТЦ, питав, як справи. Мені прийшла посилка через «Нову пошту» від отця ЧСВВ. Дякую йому! В посилці були воскові свічки на Стрітення, образки, хрестики, дві ікони, а також сорок пампушків, які я віддав хлопцям, що мають їхати на Дебальцеве.

18:20 – терміновий виїзд на трасу Артемівськ – Дебальцеве, ситуація дуже тяжка! Прийшли до мене за благословенням заступник командира полку, а також інші наші хлопці. Я стояв біля КПП (контрольно-пропускного пункту) і всіх благословляв на щасливе повернення. Опісля ми з братом-монахом відслужили Акафіст до Матері Божої.

Близько 20 години прогримів потужний вибух. Наш солдат на посту розставляв розтяжку, і йому в руках розірвалася граната. На щастя, живий, лише лице понівечило й руку, але жити буде. Його забрали в лікарню. Народився в сорочці. Події під Дебальцевим тривожні, йдуть бої.

День 10

Сьогодні св. Валентина, тут є офіцери, які мають ім'я Валентин. Я їх привітав. Наші хлопці ще як вчора поїхали, то не вернулися, але всі живі, здорові. Ми ж вранці відслужили Службу за померлих, а після сніданку відправили парастас. Я розмовляв із солдатами, допомагав ремонтувати бетеер, ходив у місто.

Солдата, який підірвався, відправили до Харкова, з ним усе добре. Брат-монах рубав дрова. Перед обідом до нас зайшли гості, два отці Михайли і підполковник «Падре» зі Львова. Ми їм показали, як живемо, а потім пішли разом в місто до автокефальної церкви, де познайомилися з батюшкою Савою. Дуже милий, ревний молодий священик і патріот. О 20 годині був збір усіх офіцерів, я їх попросив на завтра, на свято Стрітення, зібрати всіх, щоб освятити свічки і кожному роздати. Казали, що завтра скажуть, коли і де. Хлопці ще не повернулися. ■

Далі буде...

З МОЛИТВОЮ ПОМІЖ ДВОХ БАТЬКІВЩИН... УКРАЇНИ І ЛИТВИ (І частина)

Олена ЛУКАЧУК

Досвід литовсько-українських контактів з XIV століття до сьогодні варто популяризувати серед громадян обох країн, сприяти їх різносторонній інтерпретації та, без сумніву, використовувати, оскільки близькість проблем, з якими зіштовхувались Литва та Україна в різний час, є беззаперечною. Освітньо-просвітницька та громадська діяльність, що стала частиною життя оо. Василіян, істориків церкви та релігієзнавців, є прикладом до наслідування сучасників, бо ж дозволяє поглибити у молитві, праці та спільній ідеї литовсько-українське співробітництво.

Проведення регулярних зустрічей литовців і українців урізноманітнило міждержавну співпрацю й окреслило її перспективи на майбутнє. Цікавими є контакти львів'ян із жителями Вільнюса, які розпочались із приватних знайомств, а сьогодні розвиваються на рівні церковних і світських інституцій України й Литви.

Литовці наділені високим рівнем культури міжконфесійної толерантності, за що їм варто віддати належне. Це пов'язано із розташуванням на центральній вулиці Аушрус Варту (Aušros Vartų) столиці Литви Вільнюса трьох храмів різних конфесій: Греко-Католицької Церкви – храм Пресвятої Трійці з Вільнюським монастирем Василіянського чину Св. Йосафата, Православної Церкви – храм Святого Духа з монастирем та Римо-Католицької Церкви – костел Св. Терези з монастирем кармелітів босих. Ці духовні святині співіснують поряд вже не одне сторіччя, але і сьогодні жителі столиці наголошують, що розмаїття духовної присутності інших допомогло їм зберегти національний колорит і відстояти державну самостійність.

Під гаслом «У молитві зустрічаються Литва й Україна» проходять зустрічі та урочисті заходи парафіян вільнюської церкви Пресвятої Трійці, більшість яких є українцями і проживають у

мгр. о. Йосафат Хаймик, ЧСВВ, ректор Інституту ФБС в Брюховичах, д-р Алдона Васіляускенє, президент Асоціації литовських і українських істориків, мгр. о. Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ, Протоігумен Провінції Найсв. Спасителя в Україні, під час XI конференції, присвяченої діяльності Отців Василіян (10.11.2014 р., м. Шяуляй)

Литві вже не одне десятиліття. У підсумку багаторічної співпраці представників української громади і оо. Василіян, що опікуються храмом, у 2014 р. урочисто відзначено 500-літній ювілей від заснування Костянтином Острозьким кам'яної будівлі церкви, яка, незважаючи на духовні (сприйняття уніатів) та внутрішньополітичні (перетворення храму на науково-технологічну лабораторію в радянський час) обставини, не розгубила шарму духовної святості, який відчуває кожен вірний і гість храму.

Ця духовна святиня виконує роль своєрідного центру українського життя у литовській столиці. Божественні Літургії тут проводять українською мовою. Щонеділі і по святах у храмі збираються українці, які розмовляють і обговорюють події в Україні, особисті здобутки і проблеми, узгоджують громадські акції представників громади. Останні проводяться, починаються або закінчуються завжди у церкві, про що сповіщають на сторінках щотижневої газети української громади «Парафіяльне слово», яку видають зусиллями о. Павла Яхимця, ЧСВВ, та редактора Василя Капкана. Інформаційне наповнення цього діа-

спорного часопису традиційно поділене на чотири частини: Божа наука, діяльність представників Української Греко-Католицької Церкви, резюме політичних подій в Україні, огляд тижневих заходів представників української громади.

У свята в храмі регулярно проводять концерти українських музичних колективів (останнім часом це «Тарута» і дует «Сестри Тельнюк»), які відвідують не лише українці, а й багато литовців. Заходи громади приурочені державним святам України. Традиційним стало проведення Шевченківських днів із покладанням квітів до пам'ятника Т. Шевченку. Практично усі заходи громади відвідує Надзвичайний і Повноважний посол України в Литовській Республіці Валерій Жовтенко, який також допомагає в їх організації.

Злагодженість дій і вміння чути один одного допомогли залучити до реставрації церкви (як би прикро не було констатувати жахливий стан храму) чиновників, представників дипломатичного корпусу, фахових спеціалістів обох країн, розпочати популяризацію українсько-литовських контактів та привернення уваги до найстарішого храму оо. Василіян у Литві як у середовищі академічної спільноти, так і серед широкого загалу. Станом на сьогодні у Церкві Пресвятої Трійці проводяться реставраційні роботи, а науковці з України та Литви планують спільно написати історію цієї культової споруди, яка б за кілька років спільної праці могла бути опублікована окремим двомовним виданням.

Численні фахові досягнення українських і литовських істориків, яким посприяла Алдона Васіляускенє, вже сьогодні стали добрим фундаментом для нового покоління дослідників з історії Церкви та сучасної литуаністики. Вона очолила Асоціацію литовських і українських істориків, що мала на меті допомогти приїжджим українцям влаштуватися в Литві й встановити контакти з академічною спільнотою. Створенню інституції сприяли науковці обох країн та Громада українців м. Вільнюса, зокрема її голова Наталія Шертвітенє, яка зібрала необхідні документи для реєстрації Асоціації.

Асоціація литовських і українських істориків вирішила проводити різносторонню просвітницьку роботу з метою поширення знань про Чин Св. Василія Великого, заснованого на території Литви, серед жителів обох країн, зміцнення відносин між литовськими та українськими вченими, розробки і здійснення спільних дослідницьких проектів, організації досліджень для гідної зустрічі 400-річного ювілею Чину (у 2017 р.). Втілення у життя цих задумів супроводжується продуманою культурно-освітньою та науковою діяльністю литовських й українських вчених, журналістів і громадських діячів, яка триває вже п'ятнадцять років. Щороку відбуваються міжнародні конференції за участі дослідників обох країн та представників Церкви (проведено вже 11 наукових форумів).

Результатом ініціатив А. Васіляускенє було підписання договорів про співпрацю Шяуляйського університету з ЛНУ ім. І. Франка та Інститутом філософсько-богословських студій ім. митрополита Й. В. Рутського, що в Брюховичах, що сприяло проведенню в цих закладах різних заходів та конференцій, присвячених контактам з Литвою. Асоціація змогла долучити до організаційної діяльності ченців ЧСВВ, Базиліонайську середню школу і Шяуляйський університет. З Шяуляйським університетом нерозривно пов'язане ім'я професора і ректора Донатаса Юргайтіса. Його добре знають не тільки ченці-василіяни, які відвідали Шяуляй, але й представники академічних спільнот Києва, Луцька, Львова.

Середня школа в маленькому містечку Базиліонай (Шяуляйський район) – перша в Литві, яка приєдналася до організації міжнародних наукових конференцій, присвячених Чину Св. Василія Великого разом з директором школи Рімантасом Горісом. Слід зазначити, що в Базиліонайській середній школі накопичена значна частина матеріалу на тему україністики. Усе це зберігається в окремому класі, відкритому у 2013 р., який носить ім'я ініціатора литовсько-українських контактів і зустрічей литовців з українцями у школі Алдони Васіляускенє. Там зберігається і багато номерів

«Місіонаря», які подарували школі василіяни, які відвідуючи Базіліонай, а також книги о. Василя Зінька, ЧСВВ, який кілька разів відвідував школу, брав участь у конференціях. У стінах навчального закладу зародилась ідея перекладу його праці «Сестра Рафаїла» литовською мовою, що вдалось втілити у життя Алдоні Васіляускенє за допомогою василіян у 2014 р.

За словами директора Р. Горіса, зміцнення зв'язків з ченцями-василіянами і загалом українцями, які щороку відвідують школу, розвиває в учнів любов та повагу до свого краю, історії литовського народу і сусідніх країн, формує національну самосвідомість та історичну пам'ять молодих литовців. Сьогодні важливою є підтримка України у молитві, у всіх храмах Литви під час служб Божих моляться за мир в Україні, збирають кошти, допомагають у лікуванні та реабілітації учасників АТО, наймолодші парафіяни храмів пишуть листи українським солдатам українською мовою за прикладом литовських політиків Вітаутаса Ландсбергіса і Далі Грібаускайтє. Тож зустріч України і Литви у молитві триває з 1514 р. і дотепер. Зараз бачимо результати цієї підтримки у різних сферах, тож з великою гордістю можемо сказати: «Дякуємо, Литво, за молитву, за підтримку і за допомогу. Разом – ми сила!» ■

МОНАШІ ОБЛЕЧИНИ У КРЕХОВІ

бр. Лука ГОРГОТА, ЧСВВ

17 травня у Крехівському монастирі святого Миколая відбулися монаші облечини. 10 кандидатів прийняли чернечі імена й одяг і так почали новіціят.

Обряд облечин відбувся під час Божественної Літургії, яку очолював о. Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ, Протоігумен Провінції Найсвятішого Святителя в Україні. З ним співслужили Провінційний Вікарій о. Сергій Крутовський, Провінційні Радники о. Макарій Флячок та о. Атанасій Євуш (Ігумен Крехівського монастиря), магістр новіцяту о. Іван Майкович та численні інші василіяни і єпархіальні священики.

Ось імена новооблечених братів, що добровільно виявили бажання бути ченцями-василіянами і сумлінно дотримуватися Божих і церковних заповідей та новіціятської програми вишколу у Василіянському Чині: *Вартимей Василь Дудчин, Піо Олександр Старостін, Антоній Андрій Германович, Терентій Василь Хомишин, Максиміліян Георгій Григор'їв, Тадей Володимир Херович, Андрей Роман Паберівський,*

Еммануїл Манук Фарашян, Мар'ян Андрій Поспішель, Теодор Олександр Грицько.

Під час проповіді о. Пантелеймон висловив подяку Богу і батькам братів, за їхній вибір, який вони прийняли. Також закликав новооблечених не боятися жодних перешкод, які будуть на їхньому шляху, і сміливо слідувати за Христом, Який їх покликав до цього служіння. З Божою допомогою вони все переможуть.

Після Служби Божої подячне слово сказав бр. Андрей Паберівський. Подякував Богові за цей святковий день і за дар покликання. А також усім, що прибули, щоб розділити це свято. Особливу подяку склали батькам – за добре виховання і за те, що не перечили у їхньому життєвому виборі. ■

ВІДБУЛАСЯ ТРАВНЕВА ПРОЩА ВИПУСКНИКІВ ДО МОНАСТИРЯ В ПОГОНІ

16 травня 2015 р. Б., як і кожного року, випускники всіх шкіл із Івано-Франківської області мали можливість взяти участь у прощі, яку організовує Комісія у справах освіти і виховання Івано-Франківської архиєпархії УГКЦ спільно з Молодіжною комісією ЧСВВ, Братством свщмч. Йосафата Івано-Франківської Духовної семінарії та департаментом освіти і науки. Кожен випускник міг попросити в Бога милості, та найголовніше для них зараз – правильності вибору свого майбутнього у Матері Божої, прославленій у чудотворній іконі Святоуспенського Погінського монастиря отців-василіян УГКЦ.

Розпочалася проща Хресною дорогою. Далі учні мали час, щоб набратися сил. Після легкого відпочинку, випускники поділилися на групи, у яких брат-наставник допомагав їм зрозуміти, що вони не самі у цьому світі, що цей складний етап їхнього життя переживають не лише вони та їхні батьки, а й Господь, який щиро бажає лише добра. Після такої легкої, цікавої та пізнавальної бесіди, групи повернулись до своїх учителів та підготувались до Святої Літургії, яку очолив Кир Йосафат Мощич, єпископ-помічник Івано-Франківський у співслужінні зі священиками, відповідальними за освіту та виховання в деканатах Архиєпархії. Зворушливим моментом для всіх були ієрейські свячення, які вділив Владика Йосафат о. д. Роману Ватащуку. Кілька років тому о. д. Роман так само стояв перед вибором майбутнього і вибрав служіння Богові та людям. Тому це стало наочним прикладом безмежної довіри до Господа і Його любові до своїх дітей. Після завершення Святої Літургії владика Йосафат уділив Архиєрейське благословення всім прочанам. Опісля учнів чекала мистецька програма: духовні пісні у виконанні братів-семінаристів, а також захоплюючі банси, які продовжили роздуми над безмежною Божою любов'ю до нас.

Учні, вчителі, батьки поверталися із розумінням, що можуть сміливо покладатися на Господа у складних життєвих ситуаціях і виборах. Тому з вірою та впевненістю підуть складати решту іспитів та знаходити свій життєвий шлях.

Складаємо слова вдячності братству свщмч. Йосафата і ректору семінарії о. Олегу Каськіву, отцям відповідальним за освіту та виховання в деканатах Архиєпархії, департаменту освіти і науки Івано-Франківської ОДА, медичній службі, інспекторам ДАІ, отцям сповідникам, аніматорам парафії Царя Христа монастиря отців василіян.

Особливі слова подяки приносимо о. Йосафату Фітелю, ЧСВВ, голові Молодіжної комісії ЧСВВ, та о. Никодиму Гуралюку ЧСВВ, ігумену монастиря в с. Погоня, які вже вдесяте виступають співорганізаторами прощі випускників. ■

Богдана Латишевська,
секретар комісії у справах освіти та виховання
Івано-Франківської архиєпархії УГКЦ

ДОБРИЙ САМАРЯНИН

Ярослав НОГАЛЬ

Нік Приходько був американцем українського походження в третьому поколінні. Його дід, Микола Приходько, після ІІ Світової війни і участі у визвольних змаганнях в лавах УПА та після декількох місяців поневірянь у таборах для переміщених осіб опинився спочатку у Великій Британії, а потім перебрався за океан, в Сполучені Штати Америки, де і осів у штаті Канзас, займаючись сільським господарством, до чого був привчений ще змалку. Завдяки своїй працьовитості і навичкам, які здобув, працюючи на рідній землі, він скоро і на нових землях досяг неабияких успіхів. За декілька років Микола зміг купити невелику ферму, яку він з часом розширив і безбідно жив із доходів з неї разом зі своєю сім'єю. Одружився ще перед цим. Його дружиною стала теж українка, батьки якої вивезли її з України, шукаючи кращої долі, ще маленькою, в кінці 20-х років. В них народилося троє дітей – дві дівчинки та хлопчик, яких вони назвали Катерина, Наталка та Іван (який для американців перетворився на Джона). Всі вони в свій час оженилися, а супутниками життя вибрали собі нащадків таких самих українців. Вдома Миколині діти, так і діти його дітей розмовляли виключно українською мовою, співали українських пісень і дотримувались тієї віри, якої їх змалечку навчили батьки. Особливо діти любили різдвяний час, коли батьки, разом з іншими одноплемінниками, збирались разом і згадували про ці свята на Батьківщині, коли в очах старших чоловіків крізь радісні спогади проглядала туга за рідною землею, а жінки крадькома змахували набігліі на очі сльози. Особливо любили колядки, яких їх батьки знали багато і які вони співали мало не до самого ранку. Один раз на рік, а саме в час Великого посту, вся сім'я їздила у велике місто, де була церква і в якій правили священики-українці, щоб відбути Сповідь і прийняти Святе Причастя. Батьки з дитинства прививали дітям любов до Господа Бога, Пресвятої Діви Марії і своєї залишеної з тих чи інших обставин землі. В неділі і на свята до найближчого містечка навідувався греко-католицький священик, і жоден з членів сім'ї Приходьків, як і решта українців, що мешкали поблизу, ніколи не опускали Служб Божих, які правились там в побудованій громадою капличці. Після Служби вони розмовляли зі священиком, обговорювали між собою, що і як їм ще слід зробити тут, в Америці, щоб не втратити своєї національної ідентичності, вели переписку і час від часу зустрічалися з представниками інших українських громад, що мешкали в США і Канаді, влаштовували фестини, на які з'їжджались тисячі українців. Як могли, підтримували зв'язок і з родичами в Україні, хоча тоді, в умовах «залізної завіси» і холодної війни, це було не так просто зробити, бо так наражали їх на небезпеку. Над садибою Миколи Приходька завжди майорів жовто-блакитний стяг, високо піднятий на флагштоці, який було видно на рівнинних землях ще здалеку. Пан Микола привив своїм дітям, а

ті – своїм любов до Господа Бога, Який не покинув їх на чужині, а допоміг з нічого стати заможними людьми, любов і повагу до всього українського і людей-вихідців з України. Навчав їх завжди допомагати іншим, особливо співвітчизникам, привчив їх до праці, говорячи, що нероби це трутні, і Бог таким не дає Своїх особливих ласк. І ще говорив він, якщо людина з тих чи інших причин впала, то не можна погорджувати нею, ні в якому разі її не висміювати, а допомогти їй піднятися, як це зробив Добрий Самарянин у відомій притчі.

Все це закарбував у своїй душі і маленький Миколка, середущий син в сім'ї Івана та Соломії. Він дуже любив і поважав свого діда й намагався вчитися від нього. Недарма його назвали в честь діда. Любив слухати і його розповіді про життя в рідному селі, про те, як вся їх велика сім'я працювала з раннього ранку до пізнього вечора на полі, щоб мати на столі і в хаті все необхідне. Розповідав дід і про визвольні змагання українців, про їх боротьбу за звільнення своєї землі від окупантів і захланних «старших братів». Ще тоді маленький Миколка дав собі слово: де і як тільки можливо допомагати своїм кревним братам, які перебували на його рідній землі і потерпали від гноблення, як фізичного, так і духовного, бо віра батьків була заборонена на його Батьківщині і доводилось священикам, яких ще не відправили в табори НКВС-ники і які вимушені були працювати колгоспниками, вантажниками, кочегарами, виконувати свої обов'язки підпільно, збираючись в когось в невеличкій оселі, завішуючи наглухо вікна і замикаючи двері. Йому, громадянину вільної країни, важко було в це повірити.

Він не пішов шляхом свого діда і батька і не став, як вони і його старший брат, хліборобом. Закінчивши університет і вивчившись на юриста, замешкав у Чикаго, займався адвокатською практикою. Справи в нього пішли дуже добре, і скоро він вже мав у банку солідний рахунок, хоча, коли займався справами своїх співвітчизників, деколи обходився лише символічними гонорарами – залежно від їх статків. З Миколи він перетворився на Ніка Приходька, хоча вдома в нього звучала українська мова, якої, він дав собі слово ніколи не цуратись, і його дружина Софійка, з якою він познайомився в університеті, називала його Миколою. Його дід не дожив до розвалу Радянського Союзу, хоча і зробив для цього немало.

І ось зараз Нік летів на Батьківщину прабатьків, попередньо повідомивши про свій приїзд своїх, тепер вже далеких, родичів, які ще проживали в рідному селі його діда. Літак приземлився у Варшаві, звідки він пересів на інший літак, що летів до Львова. Зійшовши трапом на українську землю, перше, що зробив, це став навколішки і поцілував бетонку летовища. Деякі пасажири з подивом дивились на нього. Зі Львова він на таксі швидко добрався до дідового села, яке знаходилось недалеко від міста. Був вечір суботи, і його дещо здивувала кількість різноманітних наїдків, якими був заставлений стіл, в домі молодшої сестри старшого Миколи Приходька, куди Ніка запросили після взаємних привітань. Спочатку зустріч проходила дещо натягнуто, але згодом розповідь Ніка про їх життя-буття в Америці розбудили в присутніх (особливо старших) спогади, і всі розійшлись на відпочинок вже далеко за північ, згадуючи свого родича і розповідаючи про своє життя до здобуття незалежності.

Під сам кінець розмови Ніку сказали, що багато односельців в неділю зранку їдуть автобусом в Гошів, на відпустову архієрейську Службу Божу. Якщо він бажав би, то також зміг би прийняти участь в цій подорожі. Нік, вислухавши розповіді про це чудодійне місце, з радістю взяти пропозицію. Рано-вранці, після короткого сну, його розбудили і сказали, що автобус через 40 хвилин від'їжджає. За двадцять хвилин Нік та його супутники вже зайняли свої місця і чекали на відправлення автобуса. Він слухав, що йому говорила пані Анна, сестра його діда, яка сиділа поруч, і поглядав у вікно.

Його увагу привернув один чоловік, що сидів на лавці біля місцевого шинку, який тепер був перейменований в кафе. Це був той самий шинок, про який розповідав дід Микола, як місце, де збиралися місцеві нероби і гультяї. Чоловік був неохайно вдягнений, неголений, зі скуйовдженим, давно не стриженим волоссям.

– Хто це? – запитав Нік.

– А-а, то Левко Ковалик, опустився страшно.

– Ковалик… – протягнув Нік, – це ім'я мені відоме. Про Петра Ковалика багато розповідав мені мій дідо, а ваш брат Микола, як про одного з найкращих друзів своєї молодості. Чи це, бува, не його нащадок?

– Так, онук.

– І що ж довело його до такого стану?

– Горілка. Його мати померла, коли він ще був малим, і батько, який помер два роки тому, не зміг замінити йому матері. Він працював на заводі у Львові і не бував вдома з ранку до вечора. А в суботу і неділю або відсипався після важкої роботи, або зустрічався з своїми друзями. Він також любив деколи заглянути до чарки, хоча й не опустився до такого стану, як Левко тепер.

– І що, не було нікого, хто б допоміг йому знайти себе в цьому житті?

– Баба доглядала за ним, але який це був догляд?.. В школі він ледве закінчив восьмирічку. І вже тоді почав випивати. Пропаща людина…

– А що ж сільська громада? Невже не було нікого, кому була б не байдужа його доля? В нас, в Америці, якщо хтось сходить на манівці, вся громада допомагає такій людині.

– Ну, це у вас, в Америці. А в нас зараз здебільшого кожен дбає про себе. Хоча є в нас в селі один чоловік – Дмитро Паньків, який намагався щось зробити для Левка і разом з нашим священиком допомогли йому закінчити восьмирічку, але на цьому все закінчилось. Наше село небагате, і Дмитро сам ледве зводить кінці з кінцями.

– А де він живе?

– Он його хата, під синьою бляхою.

Ще якусь хвилину Нік сидів у задумі, потім рішуче встав, вибачився перед пані Анною і вийшов з автобуса. Водій навздогін кинув йому: «Ми за хвилину вирушаємо!»

Нік пішов до Левка, поздоровався з ним і попросив дозволу присісти поруч.

– Будь-ласка, – буркнув Левко, – могли б і не питати: лавка поставлена для всіх.

Нік зрозумів, що таким чином розмова не відбудеться і запропонував Левкові зайти в шинок, який щойно відкрився і в якому ще не було відвідувачів. В очах того засвітилась надія, що новий знайомий похмелить його. Саме в той момент, коли нащадки двох найкращих друзів заходили в напівтемне приміщення шинку, автобус зі здивованими прочанами, які стежили за розвитком подій, рушив з місця і повіз їх до Гошева.

В шинку Нік дав Левкові можливість замовити випивку й закуску і був дуже здивований, коли той попросив принести йому чвертку горілки і бутерброд. Від себе він ще замовив найкращої ковбаси, сиру і салат для співрозмовника та склянку мінеральної води собі. Не чекаючи, поки принесуть закуску, Левко звично відкоркував пляшку і, наливши собі грамів сто (Нік сказав, що зранку не п'є), одним духом осушив склянку. Після цього, сьорбнувши мінералки, Нік розповів, хто він і звідки і з якою метою приїхав у їх село, де і сам міг народитися. В очах Левка, особливо після випитого, з'явилась цікавість, а Нік постановив собі зробити все можливе, щоб витягти цю людину, на яку вже всі махнули рукою, з прірви, в яку він стрімко падав. Попросив співрозмовника розповісти про себе, якщо той, звичайно, не проти, тактовно підходячи до тем, які його цікавили. Левко ще випив і коротко розповів про своє життя-буття. Розказував, як однокласники, дехто потайки, а дехто відкрито, насміхалися з нього і не хотіли з ним водитися. З деякими він поквитався, але вони, зібравшись разом, сильно відлупцювали його.

Від того часу він остаточно закинув навчання і почав помалу випивати. Був відлюдкуватим і не мав друзів. Ніхто не брав його на добру роботу, і він перебивався тимчасовими підробітками. Добре відгукувався лише про дядька Дмитра і місцевого священика. Для Ніка була дивною і незрозумілою така черствість щодо Левка з боку його односельців. Він задумливо совав по столі свою склянку. Потім запитав співрозмовника:

– Скажи, ти б хотів жити нормальним життям, але для цього треба буде змінити свою поведінку? Якщо хочеш, я тобі в цьому допоможу. До якої праці в тебе лежить душа?

Левко деякий час дивився на нього з недовір'ям, думаючи, що й Нік хоче посміятися з нього. Та в очах нового знайомого побачив таке щире бажання допомогти йому, що вирішив відкрити йому свою заповітну мрію. Він допив рештки горілки і зовсім по-дитячому сказав:

– Через наше село йде залізниця. Я з дитинства люблю спостерігати за поїздами і уявляю себе машиністом локомотива чи його помічником. Присягаю, якщо б я мав можливість стати ним, я б кинув пити і вів би життя, за яке ні мені, ні моїм родичам не доводилось би червоніти.

Ніка зворушила і розчулила ця відвертість Левка.

– Але для цього треба вчитися. Ти мав би сили знову сісти за книжки?

– Хоч завтра. В місті є залізничний технікум, чи як він там зараз називається. До вступних екзаменів ще десь півроку. Якщо мені допоможуть, я зроблю все можливе, щоб здати їх якнайкраще.

І хоч Левко випив вже чвертку горілки, говорив він тверезо і з великим внутрішнім хвилюванням.

– Домовились. Від завтра почнемо твою підготовку. До речі, ти не застарий, щоб поступати в той коледж?

– Ні, я ще маю в запасі два роки.

Нік з недовір'ям глянув на нього. «Так, – подумав, – життя тебе добряче потріпало».

– До речі, а дядько Дмитро зараз вдома?

– Має бути вдома.

– Тоді ходімо до нього. Він і ваш священик також допоможуть тобі, коли мені настане час повертатися.

Дмитро Паньків дуже зрадів всьому, що почув від Ніка, бо йому шкода було дивитися, як хлопець пропадає. Він пригостив їх, чим була хата багата, і побіг кликати священика, отця Івана. Коли той прийшов, вони вирішили найняти місцевих вчителів, насамперед тих, з чиїх предметів будуть вступні екзамени в коледжі. Якщо Левко поступить, то йому орендують невелику квартиру в місті, а його сільську оселю відремонтують. Всі витрати, звичайно, Нік брав на себе. Для цього в банку відкрили рахунок на ім'я пана Дмитра, гроші на який буде пересилати Нік…

> ***Без ядра горіх ніщо, так само як і людина без серця»***
> *(Г. Сковорода)*

Через п'ять років Нік знову навідався на батьківщину своїх предків. Він відвідав пана Дмитра і той, зраділий, швидко повів його до залізниці, кажучи, що на нього чекає сюрприз. Хвилин через п'ятнадцять очікування з боку міста почувся шум поїзда. Пан Дмитро, відійшовши, швидко подзвонив по мобільному і про щось коротко переговорив з кимось. Він знову підійшов до Ніка саме тоді, коли з-за повороту показався тепловоз. Дмитро показав на кабіну і, вдивившись, Нік побачив Левка, який розмахував обома руками. Коли локомотив порівнявся з ними, Левко висунув з вікна радісне і щасливе обличчя і щось кричав до них, та вони, через сильний гуркіт, не могли зрозуміти що. Але ще довго, доки поїзд знову не зник за поворотом, Нік і Дмитро могли бачити висунуту голову Левка і його руку, в якій він затиснув форменого кашкета і махав ним своїм друзям, які були небайдужими до його долі… ■

ЧУДО В НОВОЗБУДОВАНІЙ ЦЕРКВІ
(Образок життя жінки з Поділля)

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ, м. Бар

Коли цвітуть сади, луги, гаї, весна дарує нам надзвичайну красу Творця, Всемогутнього Бога. Та сама весна спонукає нас до невпинної праці на городах, на полях і на розлогих нивах. «У поті лиця працюватимеш, щоб їсти хліб свій.» (пор. Бут. 3:19). Така вже наша людська природа, що як зійде ясне сонце, прокидаємось зі сну і на думку сходить разом з молитвою до Бога сьогоденна праця на полі чи городі.

Ще з вечора, до заходу сонця, йдучи селом, ланкова Євдокія вступала до кожної хати і на подвір'ї об'являла роботу на завтрашній день. Біля криниці, якою користувалися аж три господарки, стояли жінки, розмовляючи між собою, одна з них тут же висловилась:

– Ось наша Дуся йде і нам щось доброго розкаже.

– Яка я вам Дуся, хіба ви не знаєте, що я з начальством у клубі за одним столом сиділа у президії? Сам голова мене називає Євдокією Петрівною. Більше щоб я цього слова не чула. Це так, між іншим, а завтра, жіночки, щоб всі були на буряках. До першого числа здаємо звіт до району, а звідти перешлють його до області. Не дай, Боже, щоб про нас там говорили, що ми зірвали державний план.

– Завтра свято Вознесіння, ми ніколи на полі не працювали в це свято, навіть дозволяли нам йти до храму молитися, – обурилась одна жіночка.

– Ну і що? Хіба ви не знаєте, що начальство свят не признає? Святкувати можна в себе вдома, а на полі свят немає. Тож вже зранку йдіть на поле і дітей з собою беріть, нехай привикають до праці, щоб потім не втікали з колгоспу.

На другий день ціла бригада колгоспного начальства ходила полями, серед них був і секретар партійної організації. Мав блокнот і всіх собі записував.

– Це наша трудівниця Анастасія Миколаївна, навіть своїх діточок взяла у поле, – представляла Євдокія Настю, очікуючи похвали від начальства за організацію праці.

– Вже сьогодні подайте допис до районної газети про її старанну працю, нехай всі читають і беруть з неї добрий приклад, – відповів тут же парторг. А Євдокія не вгавала:

– Анастасіє Миколаївно, ось поруч ще одна ділянка необроблених буряків. Як свою закінчите, перейдете на оцю, бо з Олею щось твориться, захворіла чи щось… Будь ласка, дуже просимо.

– Хочете мене загнати в могилу. Неділю працюй, у свято працюй, а Оля п'є, то ще за неї працюй. Я вам кажу правду, що у мене сили немає більше.

– Хоч якусь частину ділянки візьміть, постарайтесь… Ми вас будемо пам'ятати і вам у чомусь допоможемо.

– Я вдова, двоє діточок, та й мати моя хворіє, але як так настоюєте, що зробити… – промовила Настя, погоджуючись обробити половину ділянки.

Євдокія, задоволена відповіддю, поважно з начальниками пішла далі. Її поважало правління за вмілий підхід до колгоспників.

Одного разу, як закінчувалися жнива, ланкова була на засіданні правління, після якого її викликав до свого кабінету голова колгоспу, там вже був секретар парторганізації. З нею вони мали особливу розмову.

– Євдокіє Петрівно, ми знаємо ваші старання, а ваша невпинна праця вивела наш колгосп у передові господарства району. Зимою ми вас

хочемо послати на курси підвищення кваліфікації. Вам відкривається дорога у майбутнє, будемо рекомендувати вас у депутати спочатку до області, потім до Києва і навіть до Москви. Для цього вам потрібно вступити в партію. Але наперед виконати партійне доручення. З вами ми розмовляємо по секрету. Про це ніхто не повинен знати, навіть з ваших близьких і знайомих.

– Що саме? – запитала з цікавістю Євдокія.

І тут вступив у розмову парторг:

– Ми одержали з області розпорядження державної ваги. Нам, крім праці на полях, на фермах, потрібно подбати про дозвілля колгоспників. А для цього ми повинні упорядкувати центр села, побудувати сучасний клуб, як тепер кажуть, будинок культури, упорядкувати стадіон, а на майбутнє поставимо пам'ятник вождю світового пролетаріату. Людям потрібне кіно, концерти, щоб наша молодь не сумувала і не покидала село. Тому першим нашим кроком, згідно з цим розпорядженням є рішення розібрати сільську церкву, яка вже давно пустує. І це треба зробити якнайскоріше.

Своє слово сказав і голова:

– Євдокіє Петрівно, до вас є велика просьба. Треба зібрати на один день наших колгоспників, щоб розібрати нікому не потрібну церкву, яка вже своє віджила. Від цього всі ми тільки виграємо і будемо, як завжди, одними з перших у районі. Це дуже важливо. Знаємо, що ви вмієте говорити з людьми, на вас надіємося.

– Це не так просто, як вам здається. Люди й так обурені, а тут ще церква, яка для них є дорогою святинею. На мою думку, найкращий спосіб – це організувати суботник для всіх працівників правління колгоспу, контори, бригадирів, а щоб не було якогось непорозуміння, колгоспників і ланкових не рухайте, бо ми, як не як, безпосередньо працюємо з людьми, – порадила Євдокія, – а ще комсомольців можна з району запросити, нехай працюють.

– Ідея слушна, тільки потрібно рішення колгоспних зборів, а для цього мають бути прохання колгоспників про благоустрій, – сказав упевнено парторг.

В неділю після обіду всіх скликали на колгоспні збори, які проводили біля старого сільського клубу. Першим виступав голова:

– Товариші колгоспники, ми вас зібрали, щоб вирішити деякі основні питання: найперше нам потрібно побудувати новий будинок культури. Крім цього, треба обновити центральну частину села, всі старі будинки позносити, прокласти асфальт на дорозі біля клубу. Тому потрібна ваша підтримка. Хто за ці рішення, прошу підняти руки.

– Одноголосно, записуй, – говорив секретарю парторг.

– Друге питання полягає в тому, що ініціатива повинна походити від вас, шановні товариші. Тому всі порозписуйтеся на списку, який вам подадуть. І ще одне. На другу суботу всі виходимо на суботник.

Євдокія поклала на стіл листочки, і кожен підходив, ставив свій підпис. Ніхто не розумів, для чого це все робиться, тільки коли настала субота, біля церкви зібралися всі працівники колгоспної контори, а ще прибули машиною солдати з військової частини. До сільської церкви під'їхали трактори і грузовики. З церкви почали виносити ікони і все складали на дворі.

Перед початком руйнування церкви виступив перед усіма зібраними парторг колгоспу:

– Товариші, нарешті ми позбудемося ще одного опіуму в нашому селі. Наше село вже через рік буде виглядати дійсно радянським, з будинком культури, пам'ятниками наших вождів, зокрема Леніна. Ось там буде стадіон для наших сільських спортсменів, а тут, де ми стоїмо, буде парк зелених дерев з алеєю славних червоноармійців.

Вкінці були заклики: «Хай живе світле майбутнє – комунізм», «Хай живе уряд… партія…», «Вперед до перемоги комунізму…»

Тоді почали руйнувати щось найдорожче для людських сердець – святиню села. Приходили селяни, дивилися на це все і йшли зі

смутком до своїх домівок. Вони не могли зарадити лихові, яке завдавали їхній совісті можновладці цього світу.

Трактори з ревом моторів розтягували підвалини дерев'яної церкви, так що в скорому часі вона з гуркотом розсипалася, навіть не встигли винести всіх ікон, престолів, а іконостас залишився придавлений старовинними балками перекриття. Церква була побудована старовинним методом, без єдиного цвяха, тому так легко все це їм вдавалося. Легенький вітерець розвіював порох, який стовпом піднімався вгору.

Бригадир будівельної бригади почав сортувати балки: кращі, які можна було б використати для будови, в один штабель, інші – на дрова для ферми.

Ланкова Євдокія, як її не умовляли, так і не прийшла на суботник, який продовжували ще і в неділю, поки зовсім не очистили церковне подвір'я. Перед своїм начальством вона виправдовувалась тим, що їздила до важкохворої бабусі. Це коштувало для Євдокії пропагандистської кар'єри, яку для неї заздалегідь готували. Її вже більше не висували ні в депутати, ні на нагороди, як тоді говорили, за сумлінну працю.

Через рік Євдокія виходила заміж. Її чоловіком став тракторист, якого вважали у колгоспі передовиком. Весілля відбулося у новозбудованому клубі. Це було перше весілля, яке в цей час називали «комсомольською свадьбою». На весілля запросили комсомольський хор із сусіднього села. На столах стояли безалкогольні напої, але під столами були пляшки з горілкою і навіть з самогоном, чекали свого часу. Коли вже всі зійшлися, виголосив промову парторг колгоспу:

– Сьогодні вперше, товариші, у нас відбувається так звана «комсомольська свадьба», не у церкві, якої ми рік тому позбулися, а в цьому прекрасному будинку культури. Люди, одурманені релігією, шукали щастя у Бога, якого немає. Тепер ми всі розуміємо, що наше щастя у наших руках, адже під керівництвом мудрої партії та її вождів, починаючи від генерального секретаря і кінчаючи секретарями партійних осередків, ми бачимо, що ось скоро будемо всі щасливі у комунізмі, який будуємо. Тому бажаємо молодим щастя, здоров'я, любові і всього найкращого у їхньому квітучому житті, яке з кожним днем стає кращим. Ми завжди будемо вас підтримувати.

Всі підняли склянки з лимонадом і випили їх до дна. Тут же всі заворушилися, бо у ці склянки наливали спиртне, що стояло під столом, але тайкома, адже за всім весіллям спостерігав кореспондент районної газети. Проголошували тости за тостами і весь час це все повторювалося, так що потім навіть молодим Віктору і Євдокії налили горілки у склянки і кричали: «Гірко, гірко!» Надворі грав духовий оркестр, гості виходили з-за столів, і під музику всі танцювали. А коли вже звечоріло, показували кіно «Як гартувалась сталь», а опісля знову танцювали. Як згодом у селі говорили, весілля відбулося на славу. Навіть поєднали весілля з кіном. Було що писати у районній газеті. Коли всі розходились, гості підходили до молодих, дякували їм, бажаючи сімейного щастя.

Минав рік за роком. Хоч у селі вже був будинок культури, крамниця, сільська рада, але не було найголовнішого – святині, яку так швидко зруйнували за вказівкою згори. Коли розібрали церкву, здавалося, що зовсім забули люди про неї, особливо молоді хлопці й дівчата, які не пам'ятали своєї церковці. Про церкву згадували, коли щось траплялося у селі важке до зрозуміння, чому так? Як ось, коли взнали, що голова, який перебрався до районного містечка, де побудував собі будинок, помер від інфаркту, або коли парторг загинув під час автокатастрофи. Тоді говорили: «Ой, не треба було їм рухати».

Якось нещасливою склалась доля для сім'ї Віктора і Євдокії. Віктор, хоч був доброю людиною, часто заглядав у чарку. У них народилася доня, назвали її Світланою. Вони дуже її любили і переживали за неї. Тому найперше бажали їй дати освіту. Молодь, попри те, що у селі був будинок культури і щотижня показували кіно-

фільми, залишала колгосп і своє село, шукаючи роботу в місті. У селі залишались ті, які не мали можливості десь поступити на навчання, чи не могли залишити напризволяще своїх батьків.

Як не старалася впливати на чоловіка Євдокія, щоб він не випивав спиртного, нічого не виходило. Тільки наступає вечір, як Віктор з компанією вже стоїть біля буфету. Не видержало серце навантаження – помер, а його тіло урочисто з музикою відпровадили на цвинтар усі механізатори колгоспу. На поминках не молилися, лише знову піднімали тости, виголошували промови і бажали покійному Вікторові Царства Небесного, а собі – здоров'я.

Євдокія овдовіла, невдовзі залишила її дочка – поступила на навчання у педагогічний інститут. Після закінчення його вийшовши заміж, Світлана працювала вчителькою у сільській школі.

Прийшов час, і колгоспів не стало. Все розтягнули, розпродали, залишились самі руїни з колгоспних ферм, а селяни лишилися зі своїми господарками і виживають, як хто може. Громада села вирішила побудувати храм на тому місці, де колись стояла дерев'яна церква. До цього найбільше прилучився син колишнього голови колгоспу, який колись, виконуючи накази партії, розібрав церкву. На будову завжди приходила Євдокія. Це вона їздила і добивалась у місцевої районної ради про дозвіл на будову, затвердження проекту, купувала матеріали і знову збирала людей на будову. Через рік церкву збудували на славу. Тепер, немов писанка, стояла церква у центрі села. Люди, особливо старші віком, почали відвідувати храм Божий в неділі, коли з сусіднього села приїжджав священик.

Одного разу, коли зранку церква була відчинена, Євдокія увійшла до неї. Закінчувалась Служба Божа, а коли вже вийшли люди з храму, вона стала на коліна перед вівтарем і стала зі сльозами благати:

– Боже Всемогутній, не карай нас, а оздоровий нашу улюблену Софійку. Я негідна ось тут стояти перед Тобою, Господи. Моя внучка, мабуть, через мої гріхи вже третій день у реанімації терпить тяжкі болі, тож не дозволь їй померти, бо знаю, що все залежить від Твоєї святої волі. Це ми винні: я підтакувала начальникам, коли приймали рішення про розвал тут Твоєї святині, Віктор розтягував балки трактором. Ми не знали, що робимо, тому прости нам, Господи! Якщо наша Софійка буде здоровою, то всім буду розказувати, що Ти, Боже, добрий оздоровив нашу Софійку для того, щоб ми краще Тебе пізнали, любили і прославляли. Бо знаємо, що Ти нікого не караєш, якщо Тебе перепросити і покаятися. Будь милосердний до нас, Господи!

> ***Найбільшим нещастям є для людини, коли вона йде проти свого сумління, яке підказує нам, коли ми щось робимо не так. Почуй, брате, свій голос, який тебе благає вийти з темряви. Цей голос звучить достатньо голосно, якщо ти хочеш його почути. Бог завжди поважає твою свободу, якою Він наділив нас».***
>
> *Фултон Дж. Шін*

На другий день до Євдокії дзвонила дочка Світлана і з великою радістю їй повідоила:

– Мамо, дитина чудом стала здоровою. Усміхається так, мовби нічого й не було, і ми її здорову забрали додому.

– Це я вчора благала Господа Бога у нашому новозбудованому храмі, щоб Він оздоровив Софійку. Подякуй Богові за Його велике Милосердя і чудо, яке Він вчинив для нас. Я всім розказую, що є Бог, що Бог добрий і любить нас грішних, тільки ми про Нього часто забуваємо. Чекаю тебе зі Софійкою у нашому храмі, де будемо разом дякувати святому Богові за всі Його добродійства для нас, грішних. ■

ЧУДОДІЙНА СИЛА МОЛИТВИ

Хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, св. Юді Тадею, св. Шарбелю, св. Піо, Ангелу-Хоронителю за всі ласки, зіслані на мене й на мою сім'ю. Дякую за те, що Господь Бог і мої святі опікуни допомогли мені й моїй сім'ї пережити життєві труднощі, перебороти страх, тривоги, розпач через важку недугу, яка мене спіткала.

Дякую о. Віталію, що відмовив тоді наді мною молитву перед операцією, – вона мені дуже допомогла, минули всі тривоги, не було страху, йшла на операцію з надією, що все буде добре, все в Божих руках. Так сталося, все пройшло успішно, настало оздоровлення, і була велика легкість на душі.

Бог не забуває нікого. Людина часом почувається непотрібною в цьому житті, покинутою. Як та непотрібна волосина, яку забирають з одежі, так і людське життя, сповнене грішними думками, ділами, швидко проходить. Але варто згадати, як Господь шукає одну заблукану овечку, залишаючи дев'яносто дев'ять. Нема в Бога непотрібних людей, Він любить кожного з нас. Я розумію: на все воля Божа, але ж до цього моменту це все відбувалося не зі мною. Сказати, що не переживала при цьому, якщо не шоку, то поважного хвилювання, – це сказати неправду. Кожна людина переживає за своє життя, і не змогла б заспокоїтися, якби просто не змусила себе роздумувати про силу Божу, про Його безмірне милосердя.

Усвідомлюю, що я не настільки виявляю любов до Бога, як Він її заслуговує, тому хочу зростати у вірі й надії на Боже милосердя, провидіння й допомогу.

Дякую редакції «Місіонаря» за можливість написати подяку, яка лине до небес.

Оля, с. Ремезівці,
Золочівський р-н, Львівська обл.

Шановна редакціє, мене звати Наталя. Я – тернополянка, прихожанка парафії Священномученика Йосафата, що по вулиці Лучаківського. Пишу вам, аби розповісти про чудесний випадок, який нещодавно трапився у моїй родині.

Під час перевірки у лікаря-онколога мене та мою 19-річну доньку, а саме вона проходила огляд, медик ошелешив страшною новиною: «У вашої дитини підозра на фіброаденому». Сьогодні не важко знайти літературу, зокрема медичну, аби зрозуміти, що це за діагноз. Та й слово «підозра» з уст лікаря звучало більш ствердно, аніж у сумнівах. Якщо хтось дорікне, мовляв, навіщо сприймати всерйоз думку лише одного фахівця, то я відповім: це дуже професійний медик. І найголовніше – його словам я довіряю, бо не раз сама зверталася до нього за допомогою, та й сотням жінок з Тернопілля й інших регіонів він подарував шанс на одужання.

Чекати наступного дня, аби пройти ультразвукову діагностику, сил не було. Безсонна ніч, сльози, картання себе за те, що, можливо, я допустила цю недугу в тіло своєї дитини, бо не завжди була люблячою матір'ю. Єдина надія була на Всевишнього.

У взаєминах з Богом у мене своя людська історія. Я намагаюся у неділю та свята відвідувати храм, стараюся не опускати вранішню та вечірню молитву, рідко, але практикую паломництво до святих місць. На цьому, мабуть, й закінчується моє практикуюче християнське життя. Але ще маю корисну звичку – іноді, коли є час, йти пішки на роботу і дорогою молитися Вервицю.

У день перед проведенням УЗД я теж крок за кроком долала дорогу до центру міста. Саме долала, бо коїлось у моїй голові та серці щось неймовірне. Страх переходив у відчай, відчай – ледь не в істерику. Та

Вервиці з рук не випускала. Постійно повторювала молитву до Богородиці. «Царице моя преблага, надіє моя, Богородице» – ці слова виривалися не з уст, а з душі. Інколи навіть перехожі звертали на мене увагу.

Попри цілий рій думок, які крутилися в моїй голові, майнуло: «Господи, зціли мою дитину, створи таке диво!» Добре пам'ятаю, що зловила себе на цьому і дорікнула, невже можу просити у Воскреслого Ісуса те, на що не заслуговую. Кожного дня я розпинаю Його своїми вчинками, кожного дня я прибиваю Його до хреста осудом ближніх, неправдою, заздрістю, поганими думками та словами. Але саме в цей момент мій панічний страх ніби забився в куток серця, а тіло наповнилося легкістю і теплом. Це я зрозуміла згодом, бо маловір'я не дало мені цього зробити.

Коли моя дитина лягла на кушетку, я очей не зводила з монітору апарата. Лікарка довго обстежувала вказане нами місце, але нічого підозрілого не знаходила. «Скажете, щоб лікар більше вас так не лякав», - пожартувала.

Я повернулася до дверей і мої очі зупинилися на годиннику. Чому, не знаю… Тепер розум видає: Бог і є та нескінченість у любові, у прощенні, у милосерді у дивах…

Господи, нехай святиться ім'я твоє! Пресвята Богородице, дякую за твою безмежну опіку! Святий Юдо-Тадею, мій опікуне, Святий отче Миколаю, Священномученику Йосафате, вклоняюся вам за випрошені дари ласки Господньої.

Наталя

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС

Всемилостивий Боже! Висловлюючи свою подяку в журналі, перепрошую, що роблю це аж через рік, хоча обіцяв одразу. В моєму житті були дві складні ситуації: хвобора – гепатит «С», і безробіття. Лікуватись не було грошей, та і шанси невисокі. Мій хороший друг, бачачи мій розпач, дав дев'ятницю до св. апостола Юди-Тадея, і я, посповідавшись, почав молитись і просити за одужання, за роботу. По закінченні дев'ятниці я в скорім часі знайшов роботу, правда, фізично важку, але це мене морально дуже підняло. У моєму стані для здоров'я це шкідливо, що й давало свій відбиток, бо важка праця не рекомендована, і я знову впав у відчай, і знову дев'ятниця до Юди-Тадея з молитвою і проханням про легшу роботу. По закінченні, на дев'ятий день, мені запропонували інженерську посаду, хоча насправді я в цей же день планував розраховуватись, бо не мав ні фізичних, ні моральних сил працювати, – вже фізично не працював.

Поступово я почав миритись з хворобою, поки не натрапив на доброго і порядного лікаря у Львові, який дав мені велику надію, залишилось лише питання фінансів. І тут так складаються обставини, що я отримав можливість поїхати за кордон на заробітки. Робота була важка, але мене кріпила надія на лікування. Приїхавши і посповідавшись, відмовив дев'ятницю до Тадея і розпочав лікування. Тепер я повністю здоровий, хоча лікування було важке, довге і досить коштовне, проте з Божою допомогою і заступництвом св. апостола Юди-Тадея принесло свої позитивні плоди.

Я також дякую за заступництво Юді-Тадею, Пречистій Діві Марії, св. ап. Івану, св. Івану Хрестителю, св. Філомені, св. Івану Павлу II, св. отцю Миколаю Чудотворцю, св. о. Петру Вергуну, св. о. Шарбелю і всім святим українського народу, до яких я молився і просив, щоб через їх заступництво Бог дарував мені ці ласки. І так сталось. Дякую і батькам, родині, які підтримували мене у важкий час і морально, і матеріально. Просім у Бога щиро, і буде нам дано, просім сильної віри, щоб Бог нас укріпив. Всім потребуючим бажаю сильної віри, щирої молитви і надії на Боже милосердя, бо ми є грішні і нічого не варті без Божого милосердя, без Його любові до нас. Любім нашого Батька якнайсильніше, наскільки лише це можливо, і навіть коли не стається, як ми того б бажали, знаймо – нас Бог випробовує у

твердості віри, на відданість Йому, щоб ми стали справжніми християнами, Його дітьми, адже Він є люблячий Батько і лише Він Один знає, що є краще для нас, Його дітей.

Лапай Іван,
с. Фалиш, Стрийський р-н, Львівська обл.

■ На сторінках Вашого журналу «Місіонар» хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Пресвятій Діві Марії, апостолу Юді-Тадею, св. Йосифу Обручнику, св. Шарбелю, св. Анні, св. Бенедикту, архистратигу Михаїлу і всім святим, що вислухали мої молитовні благання. Дякую, що оберігали мого сина Любомира на фронті, повернули живим додому та допомогли йому видужати після поранення.

Благаю Тебе, Господи Боже, і вас, всі святі і небесні сили: перебувайте зі мною і моєю родиною завжди у щасливі та сумні дні.

З повагою,
Юлія,
с. Відники, Пустомитівський р-н, Львівська обл.

■ Дорога редакціє! Дякую за «Місіонар», який люблю перечитувати: слово Боже завжди на часі! Як корисно зануритись у «Роздуми над Словом Божим: Блаженства» або ж «Слово редактора. Війна та мир», мовлене в липні-серпні 2014 р., яке ніби забулось… . Але події сьогоднішнього дня повертають нас до потреби пізнання суті цієї глибинної теми. Тож перечитуймо!

Дякую за рубрику, завдяки якій кожен потребуючий може скласти щиру подяку, поділитися радістю від Божого милосердя. Користуюся цією можливістю. Складаю сердечну подяку Всевишньому Богу за щасливу дорогу, життя в опіці і заступництві Матері Божої, за всі добродійства для мене, моєї сім'ї і родини, особливо – за Боже милосердя, завдяки якому я піднята з духовного упадку. Молитовна подяка Пречистій Діві Марії, моїй Покровительці, яка під час хрещення врятувала мене, новонароджену дитину, від невиліковної хвороби (про це неодноразово розповідала мені хресна мама. Старші сестрички померли до одного року). Дякую всім святим. Належу до шанувальників Божого Милосердя. Є шанувальницею святого апостола Юди-Тадея, близького родича Матері Божої, який отримав від Бога привілей допомагати в розпачливих і безнадійних обставинах, він порятував нашу сім'ю, за що дякую всім серцем.

Щиру подяку і вдячність за виявлену доброту та прихильність складаю богопосвяченим особам, яких зустріла на своїй дорозі. Дякую Богу за чудесну можливість пізнати Слово через жертовне служіння покликаних отців, за отців-опікунів та провідників мирян ІІІ Чину СВВ; за духівника о. Йосифа Даниловича, з яким я познайомилась у 1976 р. (після його повернення із заслання), отець сповняв наші духовні потреби, уділяв таїнства у нас вдома (м. Львів) та таїнство хрещення моїх дітей у м. Івано-Франківську (у 1976 р. на квартирі двоюрідної сестри Стефанії Дранько, чоловік якої – близький родич отця Йосифа). Дякую за молитовну прощу до Погінської Матері Божої, за чудесну можливість долучитися до співаної Вервиці Матері Божої, подякувати за отримані ласки та схилити голову на могилі незабутнього отця Йосифа Даниловича.

Марія Городечна,
м. Львів

■ Дорога редакціє! Хочу через Ваш часопис скласти щиру подяку за допомогу і ласку, які мені подарували святий Юда-Тадей і свята Філомена. Не один раз ці святі допомагали мені у важких обставинах.

Коли навчалась у Києві, ніякої допомоги ні від кого не чекала, а надіялась тільки на святого Юду-Тадея, який допоміг успішно скласти іспити і отримати диплом.

Святій Філомені щиро дякую за радість материнства, після одруження ніяк не могла завагітніти (майже 3 роки). А на свято Благовіщення отримала радісну звістку про те, що стану мамою.

Тепер, вже маючи двох донечок, молюся і прошу у цих святих здоров'я для всієї родини і допомоги в різних життєвих труднощах.

Віра і молитва до святого Юди-Тадея і святої Філомени обов'язково допоможуть у всіх проханнях, якими б складними і неможливими вони не здавалися!

Іванка,
м. Івано-Франківськ

УВАГА! ПРИЗИ!
Надсилайте свої правильні відповіді на адресу нашої редакції до 20.06.2015 та отримайте ПРИЗ!

КРОСВОРД «СЕРЦЕ ІСУСА – НАША ЛЮБОВЕ!»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

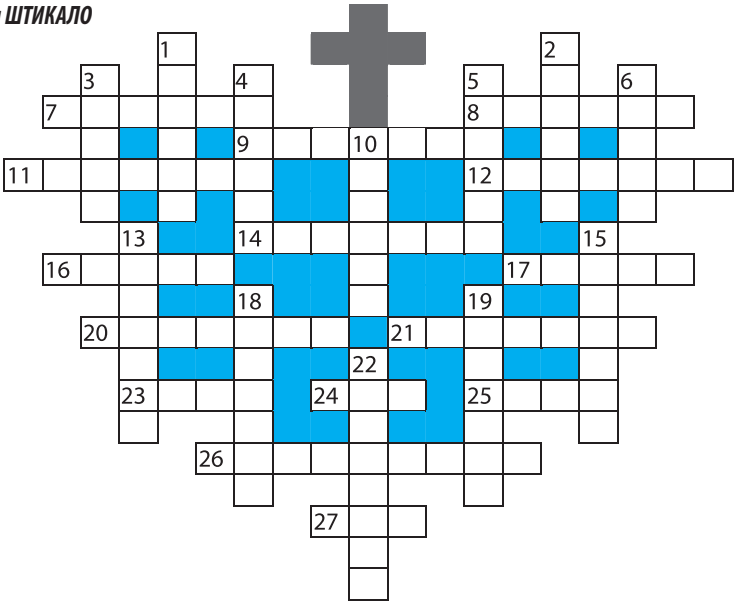

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 7. Місто у Львівській області, де щороку проходить з'їзд Товариства Апостольства Молитви. 8. Присвячена одній темі частина книжки, твору. 9. У монастирі – обідній стіл, стіл з їжею та частуванням. 11. Одна із семи Святих Тайн. 12. Столиця Литви. 14. У Тебе поміч, Ти нам надія, Ти … для нас усіх. 16. Синонім до слова жертва. 17. … ніколи не переминає (1 Кор. 13,8). 20. Той, хто є автором чогось. 21. Принцип, яким керуються у співжитті, у праці, в поведінці. 23. Урочиста хвалебна пісня або музичний твір на честь кого- чого-небудь. 24. Серце Христове! Ми тобі на власність свої серця приносим як …! (Уляна Кравченко «Серце Христове»). 25. Зранене Серце Боже любов'ю горить, Він жде, ах жде, чей Го хто посітить. А в Нього ласк так много, роздати б їх бажав, нема, нема нікого … засумував (пісня «Край ліса у долині»). 26. Ласка Духа Святого. 27. Прапор Серця – вгору сміло! Ми за нього станем в … покладемо душу й тіло на жертовник, Боже, Твій (о. Василь Мендрунь, ЧСВВ).

ВЕРТИКАЛЬНО: 1. Прийди до мене, милий Ісусе, я ж Тобі, Христе, … приніс з щирих молитов, пахучих квітів, з радості серця, з гарячих сліз. 2. Багато сонця всюди, і квітів у садку, кує десь в нім …, і кличе все ку-ку! 3. Не минай мене, Ісусе, вчуй мій … теж, і в моє прийди Ти серце, як до інших йдеш. 4. Прийми, о люба Ненько, сей віри наш серця дар. Хочемо Бога – Він наш …, хочемо Бога – Він наш цар. 5. Христос – дорога, … і життя. 6. Лине … про Ісуса про діла Його святі, я до Нього пригорнуся цілим серцем у житті. 10. Це вже був не Кобзар, що виспівує долю рідного народу, а український …, що проповідував людям любов, правду та братерство (Панас Мирний). 13. Відсутність страху в людини перед небезпекою, сміливість, хоробрість, відважність. 15. Архітектурна споруда, пам'ятник у вигляді чотиригранної колони з пірамідальною вершиною. 18. Автор вірша «Коли людина потрібна всім» – … Стефурак. 19. Прийди, Христе, прийди, нам … принеси. Ми Тя благаєм, щиро витаєм, прийди, Христе, прийди. 22. Нову … даю вам, щоб ви любили один одного! Як я був полюбив вас, так любіте і ви один одного! (Ів. 13,34).

Відповіді на кросворд, опублікований у числі за 05/2015 р. :

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 1.Рай. 4.Білозір. 7.Щастя. 8.Вальс. 12.Софія. 13.Вінок. 14.Май. 17.Вишиття. 18.Хвилина. 21.Син. 23.Народ. 24.Поміч. 27.Голос. 28.Серце. 29.Травень. 30.Жан.
ВЕРТИКАЛЬНО: 2.Місто. 3.Білаш. 5.Марія. 6.Львів. 9.Ростислав. 10.Храм. 11.Коронація. 15.Отс. 16.Ява. 19.Рига. 20.Собор. 22.Сонце. 25.Добро. 26.Весна.

Правильні відповіді на кросворд надіслали:

№ 5/2015

ФАРАНЧУК Оксана, м. Червоноград, Львівська обл.
ПАВЛІШАК Степан, м. Самбір, Львівська обл.
ГИРКА Галина, с. Вижняни, Золочівський р-н, Львівська обл.
КОС Оксана, с. Вижняни, Золочівський р-н, Львів. обл.

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ!

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

Михаїл Шевченків

БОГ І ШЕВЧЕНКО

Як розуміти імена Божі та віру поета?

Тарас Шевченко – єретик, чи православний християнин? Господь Бог в його поезії: поетична фраза чи реальний особовий християнський Бог – Творець і Вседержитель? Чи можна природним способом пізнати Його існування, діяння без надприродного світла віри? Чому Його образ такий неоднозначний, а діаметрально протилежні висловлювання – імена про Боже існування, пізнання, діяння та особову святість, здається, суперечать між собою. Як їх зрозуміти і яким способом відрізнити ті, які засвідчують справжні переконання і виважену позицію мислителя стосовно Бога, а які виявляють хвилевий емоційний стан чи крик зраненої душі? Філософський пошук відповідей на непрості питання ведеться діапоретичним шляхом мислення з використанням аналогічного способу пізнання, зокрема метафізичної сепарації, достосованих до особливостей мови народного поета. Це дозволить прочитувати вірші не абстрактно, а у співставленні з дуже відмінними життєвими та релігійно-політичними ситуаціями, які переживав Тарас Шевченко.
Книга зацікавить не лише шевченкознавців, шанувальників поетичного слова, філософів, викладачів та студентів, а й кожну людину, небайдужу до питань Шевченкового розуміння Бога та поетового бачення прийдешньої України.

ISBN 978-966-658-325-6, 448 с., 145 х 210 мм., тверда опр.

Юрій Стецик

ВАСИЛІАНСЬКІ МОНАСТИРІ ПЕРЕМИШЛЬСЬКОЇ ЄПАРХІЇ (кінець XVII–XVIII ст.)

У дослідженні показано інституційний розвиток василіанських монастирів за основними періодами їх діяльності: фундації (кінець XIII – XVII ст.), перехід до унії (кінець XVII – початок XVIII ст.), утворення Святопокровської провінції та входження до неї унійних монастирів єпархії (1739 – 1780 рр.). Розкрито економічне підґрунтя функціонування чернечих обителей, яке відобразилося в організації певних господарсько-фінансових відносин: ведення фільваркового господарства, допоміжних промислів та участі у фінансово-кредитних відносинах. Насвітлено основні засади духовної формації чернецтва східного обряду, які в аналізований період зазнали суттєвих змін – від єпархіальної до централізованої системи управління з уніфікованим монастирським уставом та Конституцією ЧСВВ. Визначено внесок монастирів у розвиток духовної культури Підгір'я.

Монографія адресована науковцям, учителям, краєзнавцям, усім зацікавленим історією Церкви.

ISBN 978-966-658-328-7, 388 с., 170 х 240 мм., тверда опр.

Лідія Купчик

ЖИТИ ЗА ШЕВЧЕНКОМ

Кожен ювілей спонукає до певної задуми, погляду назад, аналізу діяльності конкретної особи чи значення конкретної події. Ювілей такої видатної особистості, як Тарас Шевченко, вимагає особливо вдумливої застанови кожного українця, осмислення значення Кобзаря для розвитку української нації. А також варто кожному задуматися над своєю співмірністю із постаттю Великого Українця Тараса Шевченка. Як шануємо його пам'ять, як втілюємо в життя його заклики? Своє звернення до Тараса Шевченка, нестандартне й подекуди несподіване, але цілком щире, свої роздуми про обов'язок перед Шевченком виносить на суд читача автор.

ISBN 978-966-658-322-5, 92 с., 145 х 200 мм., м'яка обкл.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,

тел.: 0952602157, 0968267791, (032) 255-46-45
http: www.missioner.com.ua
redakzia@missioner.com.ua

БУЧАЦЬКИЙ КОЛЕГІУМ ІМЕНІ СВЯТОГО ЙОСАФАТА

ПРИ МОНАСТИРІ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН ЧЕСНОГО ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО

ОГОЛОШУЄ

Конкурсний набір учнів
У 8, 9, 10-ті класи на 2015-2016 навчальний рік
Колегіум має державну акредитацію.
(іноземна мова навчання – англійська або німецька)

Для вступу необхідні такі документи
(зразки окремих документів можна завантажити з сайту колегіуму http://buchachkolegium.at.ua/):

- свідоцтво про базову освіту (після 7-го і 8-го класу – табель успішності);
- свідоцтво про народження (копія);
- свідоцтво про св. Тайну Хрещення та Миропомазання (оригінал);
- медичні довідки (форма 086-У, 063-О, 026/О);
- 4 фото розміром 3х4 см.;
- характеристика зі школи;
- довідка про присвоєння ідентифікаційного коду;
- автобіографія;
- довідка з місця проживання про склад сім'ї;
- рекомендація від пароха (якщо можливо);
- чотири конверти з марками;
- заява батьків;
- папка із зав'язками для документів.

Прийом документів
з 23 червня до 11 липня
(з 9:00 до 17:00 год.)

Вступні випробування в суботу,
11 липня, з 10:00 год.
з таких предметів:

Для вступу в 10-й клас:
- Комплексна співбесіда з християнської етики, історії України, іноземної мови *(англійська або німецька)*;
- Українська мова *(диктант)*.

Для вступу у 8-й і 9-й класи:
- Співбесіда з християнської етики;
- Українська мова *(диктант)*.

Для учнів 10 – 11-х класів передбачено такі профілі навчання:
історичний, біолого-хімічний, української філології.

Адреса колегіуму: Бучацький колегіум імені святого Йосафата,
вул. Міцкевича, 19, м. Бучач, Тернопільська обл., 48400
Тел.: (035-44) 215-49; Факс: (035-44) 222-91
Сайт: http://buchachkolegium.at.ua/
E-mail: buchach-kolegium@ukr.net, kolegiumbuch@gmail.com

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
НАШ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС
“МІСІОНАР”!
Передплатний індекс – 23959
У нашому часописі Ви можете розмістити свою рекламу. Звертайтеся!
НАШІ КОНТАКТИ: тел. (032) 255-38-15, e-mail: misionar@ukr.net